СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXII П'ЯТНИЦЯ, 4 БЕРЕЗНЯ 2005 РОКУ ЧИСЛО 9 VOL. CXII FRIDAY, MARCH 4, 2005 No. 9

Стиль нового уряду -досить енергійний

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – Ця команда має стиль! Це я так про новий уряд України. Він інакший. Інакший від усіх попередніх періоду незалежної України, а про Раду Міністрів совєтських часів – нема що й говорити. Цей уряд ламає стереотипи. Працюють нові високопосадовці майже цілодобово, але й уміють оригінально розслабитись.

Сенсацією пару тижнів тому, про яку ще й нині говорять, була їзда на ковзанах на одному з київських льодових площ. В неділю. Без попередження. Поїздили (правда, не усі міністри, але сама прем'єр-міністер вела перед – притримуючись впевненої руки досвідченого ковзаняра), і при тому звернули увагу на запущений стан льодового поля. Автором задуму відпочинку на льоду виявився Микола Томенко, віце-прем'єр з гуманітарних справ. Він плянує й інші такі розваги в майбутньому, наприклад, відвідини театру цілим колективом. Він також рекомендує своїм колегам їздити публічним транспортом, що й сам нерідко робить.

Взагалі Томенко вміє творити новини, бути „ нюзмейкером", як вже навчились говорити в Україні. В інтерв'ю він тільки натякне на якусь тему – і відразу в цілій галузі починається рух. Панічний. От він висловив думку, що треба зайнятись справами Національної Академії Наук України (НАНУ). Паніка! Хоч про те, що в Академії наук не все гаразд, говорять і пишуть вже роками. Але досі ніхто не брався точніше розглянути цю „священну корову". А справа в тому, що в Україні є світової слави науковці. Серед членів академії вони в меншості. І є велика більшість тих, які примостились коло науки, і тих, які вже перестали бути продуктивними науковцями. А усі академіки і члени НАНУ – з привілеями і „недоторканістю".

Та що там Академія Наук. Нею цікавиться маленька частина населення. Коли ж Микола Томенко заговорив про футбольний клюб „Динамо", то це вже полонило увагу майже кожного громадянина. Тим часом, протягом майже цілого періоду незалежности, „Динамо" знаходиться під наглядом найперших осіб України. Головними керівниками в „Динамо" є народний депутат Григорій Суркіс і його брат Ігор, а перший президент Леонід Кравчук – голова надзірної ради. Доки „Динамо" перебувало під протекторатом партії влади СДПУ(о) (голова – Віктор Медведчук), проблем не було. Тепер – нова влада. Віце-прем'єр Томенко натякнув, що треба б переглянути, як саме це „достоїнство України" перейшло в приватні руки. І відразу почалась метушня. А тут ще й російський підприємець Костянтин Григоришин, колишній партнер Суркісів, почав судитись за свою частку клюбу „Динамо", яку у нього, мовляв, нечесно відібрали. (Це той Григоришин, який пару років тому купив в газеті „Ню-Йорк Таймс" цілу сторінку і на ній доводив, що високі посадовці України над ним знущаються – матеріяльно і фізично).

Міністерство транспорту і зв'язку тепер очолює Євген Червоненко. За часів його по-

(Закінчення на стор. 3)

Убивство Георгія Ґонґадзе розкрито

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Для родини убитого злочинним кучмівським режимом українського журналіста Георгія Ґонґадзе, для всіх його колеґ, які всупереч медведчуківським „темникам" писали правду, для всього українського суспільства, придушеного кричущим беззаконням і сваволям скорумпованої і напівкримінальної влади нова, демократична і правова Україна практично почалася 1 березня, коли Президент Віктор Ющенко особисто повідомив, що затримано вбивць Георгія і що цю страшну, моторошну справу розкрито.

Це була перша зустріч з пресою в секретаріяті Президента на Банковій. Очевидно, ні в кого не виникло запитання, чому саме Віктор Ющенко, а не хтось зі слідчих чи, скажімо, Генеральний прокурор? Тому що ім'я Ґонґадзе стало символом безневинних смертей довгої низки українських діячів, вбивства яких попередня влада не хотіла розкрити, оскільки, як буквально висловився В. Ющенко, „була дахом для вбивць".

„Учора... я познайомився з обставинами останніх годин Ґії Ґонґадзе. То страшна смерть, яка зафіксована в показах конкретних убивць... Мені тяжко було повірити, що в цьому тисячолітті люди, які відносяться до державних служб, всім забезпечені, можуть мати таку злість, ненависть, тваринну поведінку...", – сказав Президент і повідомив, що бажання бачити Україну країною, „де панує верховенство права, де перед законом всі рівні", привело його до рішення створити Національне бюро розслідувань, яке займатиметься найскладнішими кримінальними справами і боротьбою з корупцією. „У кожній області та в цілому по Україні ми повинні продемонструвати, що в цій країні є закон", – сказав В. Ющенко.

Розкриття справи Ґонґадзе, яка безрезультатно тягнулася від вересня 2000 року, Президент В. Ющенко назвав „особливим політичним, моральним, людським зобов'язанням – його особисто і його команди – перед Лесею Ґонґадзе, перед своєю країною, перед міжнародною спільнотою" і подякував Генеральній прокуратурі, Службі безпеки та Міністерству внутрішніх справ, „де знайшлися професіонали і люди честі".

Того ж дня, 1 березня, київський журналіст Олег Єльцов у програмі „5-го телеканалу" заявив, посилаючись на „перевірене джерело", що знайдено голову Георгія Ґонґадзе і що в ніч з понеділка на вівторок заарештовано генерала київської міліції Миколу Астіона та ще двох офіцерів. Інформацію про арешт підтвердило аґентство „Інтерфакс-Україна", однак прес-секретар голови СБУ Марина Остапенко спростувала вістку про знайдення голови Г. Ґонґадзе. Генеральна прокуратура промовчала.

Але не журналісти і не політологи. Перші не приховують сильних сумнівів: мовляв, як могло статися, що причетні до злочину люди, добре знаючи, що їх будуть розшукувати, спокійно жили собі в Києві? Чи не є ці раптові арешти підступом Генерального прокурора С. Піскуна, котрий черговою інтриґою має намір відвести поважні звинува-

(Закінчення на стор. 3)

Зустріч Дж. Буша і В. Путіна у Братиславі

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Своєю п'ятиденною поїздкою до Европи, Президент Джордж Буш намагався стишити існуючу з деякого часу напругу між США та европейськими країнами, зокрема відбулася його важлива зустріч з Президентом Росії Володимиром Путіном. Вони зустрілися у Братиславі 24 лютого в старовинному замку – Братиславському Граді.

Напередодні Дж. Буш заявив, що має намір під час переговорів з'ясувати питання, чи готова російська влада й надалі дотримуватись принципів демократії та верховенства закону, захищати національні меншини та свободу преси. США стурбовані також співпрацею в атомній сфері між Росією та Іраном, який, на думку Вашінґтону, розробляє ядерну зброю.

У зв'язку зі зустріччю в Братиславі вжито надзвичайні заходи безпеки. На вулицях несли варту п'ять тисяч поліцейських і близько 400 співробітників Служби порятунку. Крім того, було залучено 400 військовослужбовців. Також в той день на п'ять годин повністю був закритий повітряний простір над Братиславою.

Ця зустріч дуже важлива і для Дж. Буша, і для В. Путіна, які переобрані на другий термін. Їм важливо засвідчити своїм урядам та народам, що російсько-американські взаємини не занедбані.

Американському Президентові довелося балансувати між критикою стану з демократією в Росії та потребою співпраці з росіянами в інших галузях. Мова була про міжнародний тероризм, ядерну загрозу з Ірану та Північної Кореї та російську торгівлю зброєю. Він закликав російського керівника до запровадження демократичних реформ в Росії. Президент В. Путін сказав, що для Росії неможливо було б повернути назад демократичні зміни, але при тому додав, що не дозволить, аби демократичні перетворення загрожували розвалом російської держави.

Президент Дж. Буш перебуває під дедалі сильнішим тиском з боку чільних американських політиків, які прагнуть, щоб В. Путіну дали чітко зрозуміти, що його дружба з Америкою – під загрозою.

На спільній прес-конференції після переговорів Президенти виглядали бадьоро, але відчувалося, що переговори були складними.

Президент Дж. Буш повідомив, що дві країни погодилися поглибити співпрацю в ядерній галузі, зокрема в забезпеченні охорони ядерних об'єктів: „Ми домовились прискорити нашу спільну працю стосовно охорони ядерних арсеналів і ядерних матеріялів як у наших країнах, так і деінде у світі, і я дуже вдячний В. Путіну за це. У цьому також велика заслуга міністрів оборони Ігоря Іванова і Доналда Рамсфельда. Загалом, ми мали відвертий і щирий обмін думками, і

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

У Росії нове відео Руслани різко критикували

КИЇВ. – Нове відео переможниці „Евробачення-2004" Руслани Лижичко „Танець з вовками" російські телеканали піддали відвертій цензурі. Після того, як це відео Руслани передали для ротації чотирьом російським музичним телеканалам, їх керівництво, незважаючи на запевнення співачки в тому, що „вовки – це усього лише вовки", наказало у терміновому порядку вирізати з відео усі кадри, що стосуються „помаранчевої революції" в Україні. Відео почали знімати ще до початку передвиборної кампанії, і в ньому зяяли хронометражні пробіли, які співачка побажала заповнити „помаранчевими кадрами". „Я розумію, що в Україні цими кадрами нікого здивувати не можна, але це відео я робила для Европи, і мені хотілося, щоб европейці знали про ті події, що відбулися в Україні", – сказала співачка на презентації відео. У лютому „Танець з вовками" буде транслюватися в 25 европейських країнах. На початку місяця відбудеться презентація нового відео в Англії, а в березні – у Німеччині. Україномовна версія відео з'явиться не раніше, ніж у середині квітня.

Пропонують зменшити мито на одяг, взуття і харчі

КИЇВ. – Кабінет міністрів України на своєму позачерговому засіданні 28 лютого схвалив проєкт закону, яким пропонує Верховній Раді у 10-100 разів зменшити мита на одяг, взуття і продукти харчування, повідомила прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко. Вона висловила переконання, що зменшення мита дасть можливість не лише завадити контрабанді, але й призведе до суттєвого зменшення цін на споживчому ринку. За її словами, якщо раніше ставка мита на деякі види товарів становила від 100 до 300 відсотків, то тепер - до 10 відсотків, на деякі товари – до 12 відсотків, а як правило – 2-3 відсотки. „Це є певними кроками уряду, спрямованими на вступ до СОТ", – сказала Ю.Тимошенко. Вона зазначила, що уряд запропонує парляментові прийняти цей законопроєкт як невідкладний.

Україна і Грузія створять енергетичні коридори

КИЇВ. – Прем'єр-міністер України Юлія Тимошенко, відкриваючи 28 лютого засідання 5-ої спільної міжурядової українсько-грузинської комісії з питань економічного співробітництва, заявила про намір обговорити питання створення енергетичних коридорів. Вона сказала: „Будівництво нафтопроводів – одна з важливих складових нашого співробітництва". Для України також буде дуже корисним досвід Грузії стосовно вступу до Світової організації торгівлі. Крім того, прем'єр висловила переконання, що спільна комісія має підготувати декілька документів для підписання на рівні президентів під час візити до України Президента Грузії Михаїла Саакашвілі. „Щоб ця візита була наповнена дуже серйозним змістом", – підкреслила Ю.Тимошенко. Вона також зазначила, що взаємини між Україною і Грузією завжди будуть особливими. „Ми сприймаємо вас як друзів, як людей, які підтримали нас у найскладніший час", – сказала український прем'єр. В Україні з візитою перебуває прем'єр-міністер Грузії Зураб Ногаїделі.

КИЇВ. – Київське міжнародне летовище „Бориспіль" за час української незалежности вже було значно відновлено. Одначе, незважаючи на це, нововведення виявилися недостатніми для зростаючих потреб летовища. З уваги на це авіокомпанія „АероСвіт" розпочала будівництво нового терміналу „D", у котре вже вкладено понад три млн. дол., проте згідно з заявою „АероСвіту" зазнає бльокування зі сторони летовища „Бориспіль". Крім того, управління летовища „Бориспіль" також будує термінал „E", на будівництво котрого кредит готовий надати уряд Японії. Кабінет міністрів пропонує Верховній Раді ратифікувати кредит від уряду Японії на 175 млн. дол. для добудови летовища „Бориспіль", повідомила прем'єр-міністер України Юлія Тимошенко після позачергового засідання уряду 28 лютого. Прем'єр зазначила, що цей кредит надається на 30 років за ставкою 1.5 відсотків річних з пільговим періодом в 10 років. (Зліва) Голова правління авіокомпанії „АероСвіт - Українські авіолінії" Віталій Потемський, справа, і в.о. генерального директора „Бориспіль" Сергій Мурашкин спілкуються на прес-конференції в Києві 1 березня. Фото: УНІАН

Помаранчевих революціонерів повернуть до навчання

КИЇВ. – Міністерство освіти й науки вимагає поновити студентів, які були відраховані за участь у помаранчевій революції. Про це йдеться в заяві, розповсюдженій 25 лютого. У документі повідомляється, що Міністерство звернулося до всіх керівників вищих навчальних закладів з вимогою негайно відновити в правах студентів, науково-педагогічних, інших працівників, які були відраховані або звільнені за участь у суспільно-політичних акціях під час президентських виборів. „Міністерство попереджає керівників вищих навчальних закладів, що у випадку виявлення згаданих порушень вони будуть притягнуті до суворої відповідальности за порушення конституційних прав громадян", – говориться в документі.

Пам'ятник загиблим українцям поставили в Іраку

КИЇВ, – В Іраку у таборі "Зулу", де дислокується 72-ий окремий механізований батальйон українського миротворчого контингенту, 25 лютого було урочисто відкрито пам'ятник українським військовослужбовцям, які загинули під час виконання завдань з підтримання миру і стабільности в Іраку. Відразу після трагічних подій 9 січня цього року, коли вибух боєприпасів забрав життя восьми українських військовослужбовців та завдав поранення сімом, до командування українського контингенту звернулася група шейхів і приватних підприємців міст Ес-Сувейра та Аль-Азізія з пропозицією увічнити пам'ять загиблих командира 72-го Омб підполковника Олега Матіжева та його підлеглих. Пам'ятник споруджений іракськими будівельниками, і на ньому викарбувані імена всіх українців, які загинули в Іраку. Загалом в Іраку загинуло 17 українців.

Леонідові Кучмі скасовано пільги

КИЇВ. – Згідно з висновками Кабінету міністрів, надаючи пільги, попередній уряд „перевищив свої повноваження". Кабінет міністрів України на позачерговому засіданні 26 лютого скасував пільги колишньому президентові України Леонідові Кучмі, встановлені попереднім урядом 19 січня 2005 року. Згідно зі згаданою постановою від 19 січня, підписаною виконувачем – на той час – обов'язків прем'єр-міністра України Миколою Азаровим, колишній президент отримував від держави грошове утримання, охорону, двох помічників, радника та чотири водії, а також йому в довічне користування передавали державну дачу та два автомобілі. Згідно з теперішньою ухвалою українського уряду, тією постановою Кабінет міністрів, за висновками міністерства юстиції, „перевищив свої повноваження". „Тепер статус екс-президентів України визначає постанова Верховної Ради України від 1992 року", - цитують повідомлення прес-служби Кабінету міністрів українські інформагенції.

Дружина Президента візьме опіку над дітьми-сиротами

КИЇВ. – Катерина Ющенко, дружина Президента Віктора Ющенка, плянує займатися гуманітарною діяльністю, зокрема дитячою благодійністю, повідомили 25 лютого у прес-службі голови держави. Розповідаючи журналістам про напрямки роботи свого бюра, К. Ющенко сказала, що у першу чергу, це опіка над дітьми-сиротами, дітьми, хворими СНІДом. „Я намагатимуся зробити все можливе для дітей-інвалідів, дітей з обмеженими можливостями. І не лише для дітей, а й для всіх людей з так званими особливими потребами", – пообіцяла вона. За останній місяць вона зустрічалася з багатьма діячами культури, мистецтв, політиками, представниками міжнародних організацій. „Ці зустрічі допомогли сформувати головний напрямок моєї праці, це гуманітарну сферу, особливо благочинну діяльність, опіку над хворими", – сказала дружина Президента.

Україна на конференції европейських міністрів

БУДАПЕШТ, Угорщина. – 24 лютого урядова делегація на чолі з віцепрем'єр-міністром України Романом Безсмертним взяла участь у 14-ій Конференції европейських міністрів, які відповідають за питання місцевого і регіонального розвитку. На конференцію зібралося 23 европейських міністри, зокрема з Норвегії, Греції, Естонії, Франції, Німеччини, Австрії, Бельгії, Росії. Також того ж дня відбулася зустріч Р.Безсмертного з міністром внутрішніх справ Угорщини Монікою Ламперт.

Недостатність інформації про Україну в Европі

КИЇВ. – Маршалок сейму Республіки Польща Влодзімєж Цімошевіч вважає, що однією з головних перешкод на шляху України до ЕС є недостатність інформації про Україну в Европі. Про це він сказав 23 лютого у Києві, одразу після завершення зустрічі з прем'єр-міністром України Юлією Тимошенко. „Про Україну багато років є думка, як про окраїну Европи, де все не так, як на решті континенту. Помаранчева революція дуже змінила це мислення, але не зруйнувала остаточно", – сказав В. Цімошевіч. Іншою серйозною перешкодою голова польського парляменту назвав невідповідність українського законодавства стандартам ЕС. При цьому маршалок сейму висловив думку, що Польща могла б багато в чому допомогти Україні, зокрема поділитися досвідом з українськими парляментарями щодо функціонування парляментських комітетів за европейськими стандартами.

Введено сплату податку

КИЇВ. – Український уряд вирішив з 1 березня запровадити сплату податку у розмірі 20 відсотків на додану вартість при ввезенні в Україну нафти. Кабінет міністрів також скасував вексельне відкладення сплати ПДВ при ввезенні нафти.Таке рішення, за словами прем'єра Юлії Тимошенко, погоджене з нафторгівцями і знімає всі зловживання, пов'язані з реекспортом нафти. „Ми проаналізували цю ситуацію, зустрілися з усіма імпортерам нафти, погодили цю норму : введення ПДВ з нульової ставки на 20 відсотків, і підписали протокольне рішення з такими імпортерами нафти, яке повністю узгоджено. Причому імпортери нафти погодилися зі введенням 20 відсотків ПДВ на завезення нафти, тому що вони також зазначили, що там були найбільші зловживання з відмивання грошей", – сказала Ю.Тимошенко.

За повідомленнями інформаційних агентствдоні

Убивство...

(Закінчення зі стор. 1)

чення від себе і своєї діяльности в часи Л. Кучми?

В цілому політологи передбачають серйозні політичні наслідки розкриття вбивства Г. Ґонґадзе. Наприклад, директор Европейського Інституту стратегії і розвитку Дмитро Видрін певний, що відбудеться „переформування політичного поля України перед парляментськими виборами 2006 року", особливо в тому випадку, коли до справи будуть залучені записи, таємно здійснені майором Миколою Мельниченком. Саме ці записи можуть дати слідчим можливість не обмежитися виконавцями злочину, а дійти до тих, хто був його замовником.

Д. Видрін припускає, що Генеральний прокурор С. Піскун хотів і пробував розкрити вбивство журналіста, доручивши слідство першоклясним спеціялістам, однак, влада, яка й була замовником цього вбивства, відразу невтралізувала ці зусилля Генерального прокурора. І власне тому С. Піскун тепер може зміцнити свою політичну позицію.

Тим часом в середу, 2 березня, депутат Верховної Ради Іван Бокий оприлюднив заяву Соціялістичної партії України – з протестом проти „небажання Генеральної прокуратури долучити до справи такі важливі свідчення, як записи Мельниченка в кабінеті Кучми". Соціялісти вимагають повторної експертизи цих записів, розглядаючи їх, як „доказову базу злочинів режиму Кучми".

Отже, питання загострюється саме в цьому напрямі: хто був конкретним замовником вбивства Г. Ґонґадзе? Керівник депутатської групи „Демократична Україна" в парляменті Ігор Шаров висловив сподівання, що „Президент невдовзі конкретизує, кого він мав на увазі", стверджуючи, що попередня влада була „дахом для вбивць".

Керівник депутатської групи „Демократичні ініціятиви" Степан Гавриш остеріг нову владу від використання справи Ґонґадзе як інструменту для дискредитації політичних опонентів, а голова Комуністичної партії Петро Симоненко взагалі не вірить, що справжні вбивці Г. Ґонґадзе будуть названі і покарані.

Андрій Федур, адвокат Лесі Ґонґадзе, вважає, що за розкриття вбивства Георгія Ґонґадзе покищо рано комусь дякувати, зокрема С. Піскунові, аж поки справу не розгляне суд. Леся Ґонґадзе, мати Георгія, в інтерв'ю для телеканалу „1 плюс 1" сказала, що буде судитися з Генеральною прокуратурою: „Тому що вона чотири з половиною роки знущається наді мною".

Словом, до остаточної крапки в цій справі ще треба чекати якийсь час. Все українське суспільство пильно спостерігає, як розвиваються події. Віктор Ющенко і його команда справді кинула „вчорашнім" суворий виклик, тому можна перебачати їхній несамовитий опір. Адже, повторюємо, йдеться про довгу низку замовних політичних вбивств протягом президентського десятиріччя Л. Кучми.

Остання інформація, одержана з Києва в середу, перед відісланням цього числа „Свободи" до друкарні: 2 березня Генеральний прокурор С. Піскун підтвердив на прес-конференції, що затримано трьох осіб, причетних до вбивства Георгія Ґонґадзе. Він публічно вибачився перед Лесею Ґонґадзе „за недолуге слідство в Генеральній прокуратурі протягом трьох з половиною років" і запевнив: якщо Микола Мельниченко надасть Генеральній прокуратурі оригінальні записи і записуючий пристрій, і якщо нова міжнародна експертиза визнає ці записи автентичними, вони будуть приєднані до матеріялів справи. Тут буде доречним тільки згадати, що 25 лютого М. Мельниченко категорично відмовився надати записи і пристрій Генеральній прокуратурі, поки її очолює С. Піскун. М. Мельниченко переконаний, що ці неспростовні докази злочинів кучмівського режиму будуть знищені, як тільки потраплять до рук С. Піскуна.

П. Ч.

Конкурс „Евробачення" почує „Разом нас багато"

КИЇВ. – Україну на Евробаченні представлятиме гурт „Ґринджоли" (Greenjolly) – автори пісні помаранчевої революції „Разом нас багато". „Ґринджоли" не брали участи у відбіркових турах змагання, але телеглядачі обрали їх з 18 учасників під час спеціяльної програми на Першому Національному каналі. 27 лютого в Україні гурт „Ґринджоли" був включений до фінального конкурсу Евробачення за порадою віце-прем'єра Миколи Томенка. Пісня „Разом нас багато" стала „гітом", коли сотні тисяч українців прийшли у центр столиці у листопаді та грудні минулого року вимагати перегляду зфальсифікованих владою результатів президентських виборів. На фото гурт „Ґринджоли" (з Тернополя) виступає у кінцевому колі Всеукраїнського відбіркового конкурсу на участь в пісенному конкурсі „Евробачення-2005" в Києві 27 лютого. Фото: УНІАН

Стиль ...

(Закінчення зі стор. 1)

передника Георгія Кірпи це міністерство, через яке щодня переходить маса грошей (наприклад, тільки з продажу квитків на поїзди), займалось, як тепер виявляється, фінансуванням президентської кампанії Віктора Януковича. Георгій Кірпа або убив себе, або був убитий, вже коли кампанія програвала. Тепер Євген Червоненко намагається впорядкувати справи міністерства. Він почав з „Майбаху", якого виявив на балансі міністерства і яким користувався син покійного міністра. „Майбах" – автомобіль компанії, яка будує „Мерцедеси". Він коштує близько мільйона американських „зелених". Десь рік тому у США був один „Майбах". В Україні – 12. Міністер транспорту Червоненко виставив „Майбах" свого відомства на продаж.

А недавно, приїхавши до Одеси, міністер Червоненко почав „розбиратись" у справах портів і торговельних суден, зокрема кораблів колись потужного Чорноморського пароплавства, яке почало таяти, як сніг навесну, ще за президентства Леоніда Кравчука. В Одесі міністер також продемонстрував стиль нової влади. Ось цитата з його виступу перед керівниками морського транспорту:

„Мій виступ підготовлений українською мовою, але з урахуванням того, що спеціялісти морської галузі здебільшого спілкуються російською, будемо сьогодні послуговуватися цією мовою. До речі, коли я приїжджав до Одеси під час виборчої кампанії, довелось почути один з мітів: 'От переможе Ющенко – і прийдуть бандерівці'. Так я і є головним бандерівцем, що протягом десяти років мешкав у Львові і сьогодні прибув до Одеси".

Євген Червоненко, за спеціяльністю математик, який у совєтські часи був професійним автогонщиком міжнародного рівня, після встановлення самостійности заснував у Львові фірму міжнародних автоперевезень „Орлан" (це компанія вантажівок, яких у нас називають „tractor-trailers" або „18-wheelers". Пару років тому фірма опинилась під тиском податкової інспекції, яку у Львові очолював молодший брат Віктора Медведчука, Сергій). Але суть цитати Червоненка про його „бандерівство" саме в Одесі полягає в тому, що він активіст єврейського руху в Україні, і у Верховній Раді заявляв, що він гордий громадянин України єврейського походження. (Тоді в провладних засобах масової інформації поширювались плітки, мовляв, Червоненко є громадянином Ізраїлю).

Новий керівник міліції – міністер внутрішніх справ Юрій Луценко вільно розповідає журналістам про проблеми хронічної корупції у своєму відомстві та як він з нею бореться. А це ж галузь, яка у всі часи оперувала за ширмою таємничости. Наприклад, недавно розповідав, що мусів послати елітну групу міліціонерів, частину „Сокіл", щоб усунути з посади обласного керівника міліції, який відмовлявся виконати наказ про його звільнення.

Нова влада своє просуває – зі стилем. Але й опір тих, хто звик працювати „під дахом", дає про себе знати.

Той же віце-прем'єр Микола Томенко раптом був звинувачений в антисемітизмі. Якось в інтерв'ю він згадав, що Ян Табачник, віртуоз-акордеоніст, і Йосиф Кобзон, російський естрадний співак родом з України, були улюбленцями Президента Леоніда Кучми і його дружини Людмили, а Табачника і Кобзона не можна вважати представниками української естрадної культури. Ян Табачник скликав прес-конференцію, причепив собі жовту шестикутну зірку, яку нацисти змушували носити евреїв, і заявив, що Томенко антисеміт, бо обидва названі ним артисти – евреї.

Справа в тому, що для „кучманоїдів" і Ян Табачник, і Йосиф Кобзон є іконами молодости. Вони і нині заповнюють залі, на своїх виступах з репертуаром всесоюзно-російського штибу, з дозою ностальгії. Але на прес-конференцію Яна Табачника прийшов і голова партії „Яблуко" Михайло Бродський. Він заявив, що добре знає, що таки антисемітизм, бо сам еврей, і Микола Томенко антисемітом не є. І ще додав російською мовою: „Ви, Яне Табачнику, українським артистом не є".

Так що новий уряд України, який ще не дотягнув до легендарних 100 днів, продовжує розрушувати муравлище – зі стилем. А муравлі метушаться і намагаються кусати.

АМЕРИКА І СВІТ

Розвідка США вважає, що А. Заркаві плянує напади

ВАШІНҐТОН. – Представники уряду США заявили, що, згідно з даними американської розвідки, „Аль-Кайда" закликала найбільш розшукуваного ісламістського провідника Абу Мусаба аль Заркаві розглянути можливість здійснення атак на США. Вашінґтон каже, що розвідка викрила переговори, що велися між одним лейтенантом – близьким представником Осами бен Ладена – та представником А. Заркаві. Однак розвідка не надала даних щодо можливих об'єктів нападу. Американська розвідка вважає, що А. аль Заркаві став союзником Осами бен Ладена минулого року. Невідомо, чому було вирішено оприлюднити ці дані, однак уряд Дж. Буша часто намагається показати Ірак центральним фронтом боротьби з тероризмом.

Застрелено одного з іракських суддей у процесі С. Гусейна

БАГДАД, Ірак. – 1 березня застрелено суддю Махмуда Марвані та його близького родича, які працювали у трибуналі над колишнім іракським провідником Садамом Гусейном та іншими провідними особами колишнього режиму. Двох чоловіків застрелили на виході з будинку, де вони жили. Це перше вбивство когось з приблизно сорока суддів і прокурорів, які працюють з трибуналом, але загалом від рук повстанців загинули багато працівників судів повсюди в країні. Імена працівників трибуналу не розголошуються з міркувань безпеки. В деяких повідомленнях йдеться, що суддя М. Марвані, можливо, загинув через особисті причини, а не через працю в трибуналі. Раніше у Багдаді поруч з військовою базою стався вибух закладеної в автомобіль бомби, в результаті чого загинуло 6 вояків і ще 10 було поранено.

Протести в Бейруті

БЕЙРУТ, Ліван. – У Лівані триває політична криза. Країна охоплена загальним страйком на підтримку вимог опозиції провести ретельне розслідування убивства колишнього прем'єра Рафіка Гарірі. Напередодні уряд Лівану подав у відставку. Президент країни Еміль Лахуд попросив прем'єр-міністра Омара Карамі тимчасово виконувати свої обов'язки. 28 лютого в Бейруті, незважаючи на заборону, тисячі людей взяли участь у демонстрації протесту проти військової присутности Сирії в Лівані, вимагаючи відставки кабінету. Сотні ліванців провели ніч на вулицях столиці Бейруту через день після того, як унаслідок акцій протесту прихильників опозиції пішов у відставку уряд Лівану. США заявили, що відставка уряду стала нагодою для ліванського народу обрати нову адміністрацію, яка справді представлятиме розмаїття суспільства Лівану. Події в Лівані пов'язані з історією. Сирія – порівняно слабка держава і мусить хапатися за всі важелі у протистоянні з потужним і підтримуваним Америкою Ізраїлем. Вона використовувала свого ліванського союзника „Гезболу" для збройного тиску на північні кордони Ізраїлю. Вона завжди наполягала, що припинить свої дії і виведе війська з Лівану в межах сирійсько-ізраїльської мирної угоди. Іншими словами – Сирія вийде з Лівану, якщо Ізраїль вийде з Голянських висот, захоплених у війні 1967 року. Тепер Сирія може втратити ліванський важіль, не отримавши нічого навзамін. Отже, йдеться не лише про майбутнє Лівану, а про рівновагу сил в реґіоні.

Сирія видала Іракові кровного брата Садама Гусейна

БАГДАД, Ірак. – За повідомленнями з Іраку від 28 лютого, кровний брат Садама Гусейна, звинувачений у причетності до плянування і організації багатьох нападів з боку повстанців, був переданий Сирією владі у Багдаді. Уряд повідомив про арешт Сабаві Ібрагіма аль-Тікріті 27 лютого. Раніше американці пропонували винагороду в мільйон долярів за його затримання. Протягом першої війни у Перській затоці на початку 1990-их років С. аль-Тікріті очолював службу розвідки в уряді С. Гусейна, а потім був керівником служби безпеки Іраку до 1996 року. Американці твердять, що він був одним з групи чільних керівників попереднього режиму, які організовували напади повстанців з території Сирії, хоча офіційний Дамаск категорично спростовував ці звинувачення.

Папа Іван Павло II виздоровлює

РИМ. – Згідно з повідомленнями, від 24 лютого Папа Іван Павло II знову перебуває в лікарні. Як зазначив речник Ватикану, Іван Павло II потерпає від поновленого захворювання ґрипою, а крім того, має складнощі з диханням. 24 лютого італійські лікарі провели операцію, аби полегшити дихання. Восмидесятичотирирічному Папі зроблено штучний отвір у дихальних шляхах і прилаштовано дихальну трубку. Вперше за 26 років Папа Іван Павло II не зміг відправити традиційне недільне Богослужіння 27 лютого, – через стан здоров'я. Щонедільне благословіння понтифіка прочитав від його імені на площі святого Петра у Римі його помічник, Архиєпископ Леонардо Сандрі. Папа закликав віруючих, які зібралися на площі, молитися за нього. В той час, як Архиєпископ зачитував послання Папи, він сам несподівано з'явився у вікні лікарні, благословивши тих, хто зібрався під вікнами шпиталю. Лікарі радили йому утриматися від промов. Як повідомляють ЗМІ, Папа Іван Павло II почувається добре і приходить до здоров'я.

Оскари: тріюмф Клінта Іствуда

ГОЛІВУД, Каліф. – У неділю, 27 лютого, відбулася 77-ма щорічна церемонія вручення Оскарів. Найпрестижніший вечір кіноіндустрії став тріюмфом ветерана Голівуду Клінта Іствуда, який здобув нагороду найкращого режисера, а його фільм „Міліон долярів бебі" був визнаний найкращою стрічкою року. Оскара за кращу жіночу ролю отримала Гіларі Свенк за ролю у згаданій стрічці Клінта Іствуда. Нагороду за кращу чоловічу ролю отримав Джеймі Фокс за головну ролю у фільмі „Рей" – про сліпого співака африканського походження Рея Чарльса. Церемонія стала розчаруванням для режисера фільму „Авіятор" Мартіна Скорсезе, який єдиний з відомих сучасних кінорежисерів ніколи не отримав премії Оскара. Він вп'яте не отримав нагороду найкращого режисера, попри те, що його фільм „Авіятор" був номінований в 11 категоріях і виграв п'ять Оскарів. Оскара за другорядну жіночу ролю отримала Кейт Бланшет, яка зіграла ролю Кетрін Гепберн у фільмі „Авіятор". Морган Фріман отримав нагороду найкращого актора другого пляну. Але загалом це був вечір Клінта Іствуда, і цю радість він розділив зі своєю 96-річною матір'ю, яка була разом з ним в залі.

Вибух в іракському місті Гіла: понад сто загиблих

ГІЛА, Ірак. – На півдні Іраку, в переважно шиїтському місті Гіла внаслідок вибуху бомби 28 лютого, закладеної в автомобіль, загинуло принаймні 100 осіб, а 70 поранено. Вибух стався у натовпі людей, які стояли в черзі, сподіваючись отримати працю. Іракські повстанці провадять криваву кампанію проти влади, підтримуваної США, нападаючи на всіх пов'язаних з цим урядом. Речник Червоного Півмісяця в Іраку сказав: „Ми поговорили з нашим відділенням у місті Гіла, і вони сказали нам, що там загинуло понад сто осіб. Ми зараз посилаємо до Гіли терміновий вантаж ліків та лікарів".

Укладене перемир'я під загрозою

ЄРУСАЛИМ. – Прем'єр-міністер Ізраїлю Аріел Шарон 27 лютого попередив, що укладена домовленість з палестинцями про перемир'я не принесе результату, доки палестинці не знищать всі збройні угруповання на своїй території. Заява пролунала по тому, як 25 лютого поблизу нічного клюбу в Тель-Авіві стався вибух, внаслідок якого загинуло 4 осіб. Напад був першим відтоді, як Ізраїль та палестинці оголосили неформальне перемир'я раніше цього місяця. Тим часом Сирія відкинула звинувачення Ізраїлю у причетності до організації вибуху в Тель-Авіві. Водночас речник сирійського уряду заявив, що у Дамаску було закрито бюро „Ісламського Джигаду" – угруповання, яке визнало причетність до вибуху.

Королева не приїде на весілля сина

ЛОНДОН. – Матримоніяльні пляни Чарлса і Каміли наштовхнулися на багато проблем. Бакінгемський палац 23 лютого оголосив, що королева Британії Єлизавета II і її чоловік герцоґ Единґбурзький не будуть присутні на цивільній церемонії одруження принца Чарлса і його нареченої Каміли Паркер-Бовлз у квітні. Проте королівське подружжя долучиться до пари під час церковної відправи благословення. У заяві королівського палацу таке рішення королеви пояснюють намірами – на прохання наречених – не привертати до одруження спадкоємця престолу надмірної уваги. Принц Чарлс і Каміла Паркер-Бовлз розлучені і не мають права на церковний шлюб. Пляни їхнього одруження вже наштовхнулися на труднощі. Місце цивільної церемонії довелося змінити, а деякі юристи навіть твердять, що згідно зі законом про королівські одруження, Чарлс і Каміла взагалі не мають права одружуватися в Англії.

За матеріялами ЗМІ

Вивезення жінок з України – загроза національній безпеці

КИЇВ. – Голова комітету Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією Володимир Стретович припускає, що серед депутатського корпусу і вищого керівництва правових структур є особи, які прикривають тих, хто торгує людьми. Про це він заявив 1 березня на прес-конференції в парляменті.

За його словами, при належному розслідуванні кримінальних справ, пов'язаних з торгівлею людьми, сліди обов'язково виведуть наверх, й він не може виключити, що „серед депутатів і вищих керівників правових структур є особи, які безпосередньо служать дахом для здійснення таких протиправних дій". Він зазначив, що величезна кількість жінок з України була продана в рабство – в будинки розпусти за кордон.

В.Стретович повідомив, що країною, яка найбільше користується послугами українських жінок, є Туреччина. Але також досить розвинута торгівля українськими жінками в Румунії, Австрії, Німеччині та Великій Британії.

Депутат сказав, що в минулому році відділ боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, департаменту карного розшуку Міністерства внутрішніх справ України порушив 269 кримінальних справ за статтею 149 Кримінального кодексу України – щодо торгівлі людьми. Водночас він зазначив, що хоч це на 20 кримінальних справ менше, ніж у 2003 році, все одно з сотень порушених кримінальних справ щодо торгівлі людьми до суду доходить лише невелика їх частка. Зокрема в 2003 році до суду дійшло лише половина справ, а вироки винесено лише у восьми випадках. В.Стретович вважає, що тут можна говорити або про некваліфікованість слідчих, або про „підкупність суддів". В результаті є підстави стверджувати, що сьогодні масове вивезення жінок з України становить загрозу національній безпеці України.

На цій же прес-конференції голова парляментського підкомітету з питань законодавчого забезпечення боротьби з тероризмом та міжнародною організованою злочинністю Георгій Буйко оприлюднив такий факт: за одну українську дівчину, яка потрапляє до США, торгівці мають 50 тисяч долярів чистого прибутку.

УНІАН

Зустріч...

(Закінчення зі стор. 1)

розбіжностей між нами набагато менше, аніж питань, у яких наші позиції є спільними".

Обидва провідники також дійшли згоди у питанні ядерних програм Ірану і Північної Кореї, наголосивши, що ці країни не повинні отримати ядерну зброю. Дж. Буш також пообіцяв Росії сприяння у вступі до СОТ.

На згаданій пресовій конференції російський журналіст Олексій Мєшков запитав, у чому, на думку Дж. Буша, полягає несвобода преси в Росії. При цьому репортер звернув увагу, що російські ЗМІ „щодня виступають з критикою державних інститутів". Кореспондент також звернувся з питанням до В. Путіна: „А чому Ви мовчите і не говорите нічого, наприклад, про порушення прав журналістів у США, про звільнення журналістів".

У своїй відповіді американський Президент сказав, що не знає, про яких журналістів йде мова. Він відзначив, що журналістів звільняє не уряд, а продюсери і власники приватних компаній, у яких вони працюють.

Як відзначають спостерігачі, швидше за все, О. Мєшков мав на увазі звільнення чотирьох співробітників американського телеканалу „CBS News", яке сталося на початку січня. Причиною цього було, що в програмі „60 хвилин" 8 вересня 2004 року Д. Разер представив документи, які компромітували американського Президента стосовно його служби в Національній ґвардії. Ведучий програми "60 хвилин" Ден Разер ще раніше оголосив, що в березні 2005 року піде зі своєї посади, але залишиться працювати на каналі як кореспондент. Керівництво телеканалу визнало, що не може довести правельність опублікованих документів, і вибачилося за поширення неперевіреної інформації, що, імовірно, була фальшивкою.

Питання російського кореспондента, який на прес-конференції в Братиславі звинуватив Дж. Буша в порушенні прав журналістів у США, було погоджене із Кремлем, упевнені в Білому Домі.

Раніше того ж дня на зустрічі зі словацьким прем'єром Мікулясом Дзуриндою Дж. Буш подякував Словаччині за те, що вона надіслала своїх вояків до Іраку та Афганістану. А промовляючи до мешканців Братислави на центральній площі міста, наголосив і похвалив словаків за поступ, якого вони досягли після здобуття свободи, сказавши, що свобода чекає на всіх:

„Після Оксамитової Революції минуло майже 10 років для того, щоб демократія вкорінилася у цій країні. Демократичні революції, які прокотилися регіоном за останні 15 років, досягли Грузії і України, і неминуче народ Білорусі одного дня належатиме до демократичних країн. Врешті заклик свободи дійте до кожної душі і одного дня переваги свободи досягнуть кожного народу".

Візитою до Братислави завершилася перша европейська поїздка Джорджа Буша після переобрання.

Х.В.-Ф.

Помер заслужений союзовий діяч Данило Слободян

КЕРГОНКСОН, Н.Й. - 26 лютого у Кінґстоні, Нью-Йорк, на 86-му році життя помер перший управитель Союзівки - відпочинкової оселі Українського Народного Союзу - Данило Слободян.

Народився Данило Слободян 3 лютого 1919 року у Філядельфії, в родині Романа Слободяна, з Настасова в Україні, і Анни Олекси з Нортгамптону, Пенсильванія. Виростав і ходив до школи в Елізабет, Ню-Джерзі. В 1940 році закінчив студії підприємницької адміністрації в Нюйоркському університеті.

Під час Другої світової війни Данило Слободян у складі 3-ої американської армії під командуванням генерала Патона брав участь у боях з фашизом. Був нагороджений медалею „Пурпурове Серце". У резерву з армії вийшов у ранзі капітана.

Д. Слободян був членом Українського молодіжного хору Нью-Йорку і Ню-Джерзі та його скарбником. Також був активним членом ансамблю українських народних танців в Елізабет, який виступав на нюйоркському Світовому ярмарку в 1939-40 роках. Водночас був співаком 500-членного Українського хору під керівництвом Олександра Кошиця, який виступав на Світовому ярмарку в Нью-Йорку в 1940 році.

Після Другої світової війни Д. Слободян був обраний президентом Ліги Української Молоді Північної Америки.

Протягом чотирьох років Д. Слободян працював у Головній канцелярії УНСоюзу і керував пошуками за місцем для заснування відпочинкової оселі та будинку для старших осіб на Східньому узбережжі США. Після виконання цього завдання президент УНСоюзу Дмитро Галичин доручив Данилові Слободянові перетворити Союзівку з санаторії на відпочинкову оселю до липня 1952 року - на час офіційного відкритття в липні того року. Як підкреслює д-р Мирон Куропась у своєму дослідженні „Українсько-американська твердиня. Перші сто років Українського Народного Союзу", саме завдяки Д. Слободянові відпочинкова оселя успішно вижила у складні перші роки свого існування, все більше приваблююючи українську громаду, зокрема молодь.

Зі збільшенням кількости українських родин в околицях Союзівки Д. Слободян продовжує бути активним в українській громаді, допомагає організувати нові відділи найбільшої української організації - УККА. Він був засновником і впродовж 17 років раднимУкраїнської католицької церкви Святої Трійці та відповідальним за будівництво цієї церкви.

Св. п. Данило Слободян

Д. Слободян був також активним в неукраїнських організаціях, зокрема в Раді лікарні в Еленвілі, Н. И, і Лаєнс-клюбі, де він співпрацював з іншими керівниками відпочинкових осель в Кетскільських горах.

Він був членом Лаєнс-клюбу понад 35 років, займаючи пости скарбника, віце-президента і президента.

Протягом 21 року він очолював Раду розподілу земельних ділянок для міста Ваварсінґ, Н.Й.

Невдовзі Д. Слободян став англомовним представником української громади - як головний промовець і ведучий різних імпрез, включно зі щорічним фестивалем „Я люблю Нью-Йорк". Він завжди представляв політичних кандидатів українській громаді і дуже часто писав їм промови для виголошення в сенаті Нью-Йорку і на українських імпрезах.

Впродовж 50 років його перебування в Кергонксоні не було жодного тижня, щоб Д. Слободяна не відвідав хтось з місцевих українців, потребуючи допомоги в перекладі, поради чи сприяння в різних проєктах місцевої громади.

Він залишив в глибокому смутку свою дружини Анну (з дому Ливоцьку) Слободян, дві доньки - Оленку Кастелі з чоловіком Данилом, і Рому Галатин з чоловіком Михайлом, брата Григорія Слободяна з дружиною Анною, три внучки- Кейт, Сузанну і Зою.

Похоронні відправи відбулися в понеділок, 28 лютого, в Українській католицькій церкви Святої Трійці в Кергонксоні , які відправив о. Володимир Піссо. Тіло покійного поховано на цвинтарі „Пайн Буш" в Кергонксон, Н.Й.

Україна і ми

Ми живемо в особливі часи: буквально на наших очах змінилася Україна. Розпачливі стогони й заламування рук, що, мовляв, український енергетичний маятник навіки завмер і вже ніщо його не зрушить, що Україна ніколи не доможеться реальної незалежности, і що було б щастям, якби українству вдалося вижити хоч би у відсепарованій від решти країни Галичині – все це опинилося в довгому рядочку інших лжепророцтв. Помаранчевим полум'ям перемігши студінь кучмівсько-медведчуківського режиму, Україна раптом випромінила з себе таке тепло і світло, що воно змінює не тільки її, але й навколишній світ.

Так само повинні змінитися й ми. Згадаймо, як багато з нас не давало слова критичного сказати на адресу першого президента Леоніда Кравчука, коли він намарне розтринькував масовий ентузіям і незалежницький дух народу, навіть тоді, коли робив помилку за помилкою, позбавляючи Україну ядерної зброї, навіть тактичних ракет, і поспіхом, не порадившись з народом, втягаючи новопосталу державу у химерну Співдружність Незалежних Держав.

А хіба мало було охочих захищати від критики Леоніда Кучму, другого президента? Навіть уже після трагедії з Г. Гонгадзе, після історії з „Кольчугами", після оприлюднення зроблених майором М. Мельниченком записів, після втягнення України в Міжпарляментську асамблею СНД, в Єдиний економічний простір, після окупування української економіки російським капіталом – серед нас лунали заклики „зберігати льояльність і повагу до всенародно обраного президента".

Не робімо цього більше, не зрікаймося свого права називати біле білим, а чорне – чорним. Іншими словами – любімо Україну гарячим серцем, але аналізуймо її проблеми холодним розумом.

Добру нагоду піднятися на новий, конструктивніший, пліднішаий рівень зв'язків з Україною дають урочисті заяви Президента Віктора Ющенка і прем'єр-міністра Юлії Тимошенко про те, що нова влада тісно співпрацюватиме з українською діяспорою, зокрема з нашою громадою в США. Отже, з нашого боку йдеться про те, щоб передати Україні наш величезний досвід допомоги їй в різних ділянках суспільного життя. Мають що сказати Україні такі потужні допомогові осередки, як Фонд допомоги дітям Чорнобиля, як Стипендійна акція Союзу Українок Америки, як Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет. Також і наші Церкви, котрі побатьківськи заопікуються над сиротинцями в Україні, Товариства української мови, які висилають україномовні книжки і шкільні підручники у східні і південні області України та в Крим. Ці і десятки інших наших організацій своєю багаторічною працею заслужили, щоб післякучмівська Україна уважно вислухала їх, їхні зауваження, поради і побажання.

Не менш важливий для оновленої останніми президентськими виборами України політичний досвід, набутий в межах української громади США. Ми маємо авторитетних юристів, економістів, фінансистів, підприємців, соціологів, педагогів, знання яких Україна якщо й визнавала, то не використовувала повною мірою. Ми маємо досвід спокійної, корисної співпраці з обома американськими партіями, Демократичною і Республіканською, і ця співпраця може послужити повчальним прикладом українському суспільству, яке стоїть на порозі відмови від ста чи й більше партій і створення кількох, але життєздатних, впливових.

Ми також маємо цінний досвід практичної і духовної співпраці усіх Українських Церков у США – УКЦ, УПЦ, Євангельської, а кожен приклад такої співпраці може послужити стимулом для зміцнення внутрішньої єдности в Україні, що належить до завдань вийняткової важливости.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, що їх багато...

Хто з нас не згадує цей спільний клич чи мотто недавніх днів „помаранчевої революції" в Києві, що залишився незабутнім спомином і відлунює оптимізмом в кожному українському середовищі і тут, і там? „Разом нас багато – нас не подолати" – стояло великими буквами в усіх засобах інформації, в усіх наметах на майданах, в усіх вістках про ці незабутні дні у Києві. Цей клич створили і з переконанням уживали усі молоді учасники і він залишиться як один з найкращих споминів про незабутні грудневі дні.

Чи можна було не усміхатися радісно, дивлячись на групи молодих українців, що днями-тижнями перебували, незважаючи на зиму, сніг і незручності, у наметовому містечку в Києві? Чи можна було нам без надзвичайного оптимізму слухати їхні кличі? Чи можна було не відчувати щастя, що є кому будувати Українську державу? Так, їх багато і в усіх було стільки молодечого запалу! Ці незабутні дні вже поза нами, однак, з нами залишилися не лише прегарні спомини, але й надія та оптимізм.

Ще ж так недавно говорилося, та й читалося в нашій пресі, що оце нове покоління росте під знаком корупції, моральних непоЛадків, байдуже до ідеалізму і патріотизму. Це, що сталося на Майдані Києва, – це надзвичайна зміна, яка показала, скільки можна сподіватися доброго від молодого покоління, коли воно піде правильним шляхом.

Та ось щиро радіючи з цього небаченого досі ентузіязму молодої України, не завважуємо, крім спорадичних випадків, щоб цей ентузіязм охоплював також українську молодь, котра живе тепер поза кордонами України. Це стверджуємо раз-у-раз, відвідуючи українські зібрання, українські організації, українські імпрези тут, в серці Америки. Щораз частіше залі імпрез світять пусткою, щораз менше у зібраннях помічаємо молоді обличчя, щораз менше молодих людей має зацікавлення в житті української громади, щораз менше готових поновити ряди активних її членів.

Розуміється, на це складається багато причин, в першу чергу – мимовільна та зрозуміла асиміляція, але раз-у-раз з журналістичного обов'язку відвідуючи різні наші імпрези чи зібрання, приходимо до доволі песимістичних думок та запитань: хто стане тут після нас? Хто перебере наші завдання і нашу громадську працю? Хто крикне, як оті молоді люди в Україні: „Разом нас багато і нас не подолати"?..

Правда, заперечать читачі, що є різниця між почуваннями на батьківщині і на місцях переселення. Правда, скажуть читачі, що такий настрій та такі почування, які захопили тисячі нашої молоді в Україні, трапляються рідко, немов би під виявом якоїсь невидимої руки. А все ж, бачачи паки і паки на наших зібраннях та імпрезах тут, на американській землі, щораз старші обличчя, так хотілося б на їхньому місці побачити молодших і почути: „Разом нас багато і нас не подолати!"...

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

П'ята колона не складає зброї

Відкритий лист до голови СБУ О. Турчинова

Пише до Вас Святослав Караванський – колишній політв'язень СССР, що зараз мешкає у США. Це мій третій лист до СБУ. Перших два я вислав на електронні адреси СБУ. Оскільки жодної реакції на ці листи не було, я гадаю, що вони не дійшли до адресатів, що цілком можливо, взявши до уваги наставлення низових кадрів СБУ саботувати роботу служби, про що буде йтися в моєму листі.

Тема мого листа: телефонний зв'язок діяспори з Україною.

За часів режиму Кучми мої телефонні зв'язки з Україною були дуже обмежені, бо тодішня влада бльокувала мої телефони з Україною. Під час „помаранчевої революції" ця блокада припинилася.

Але на сьогодні старанням старих кадрів СБУ цю бльокаду відновлено. 23 лютого, наприклад, усі мої телефони до Одеси бльоковано. Я назвав ці телефони у своїх попередніх листах і серед них (0482) 25-33-23. Останній номер – це номер Управління Служби безпеки в Одеській області. З жодним телефоном я не був з'єднаний. Це саме було і кілька днів тому, про що я писав у листі до СБУ 19 лютого. Отже, бльокаду в найкращих кучмівських традиціях відновлено.

23 лютого дзвоню з цього приводу до Київського – республіканського – СБУ (о 15.50 за київським часом). На телефоні приймальні – 226-25-64 - і на телефоні чергового – 226-33-71 – ніхто не бере слухавки. Дзвоню на телефон Довіри – 255-50-22. Як пише вебсайт СБУ, „Телефон довіри" призначено для звернення громадян з питань небезпечних злочинів проти держави, зокрема державної зради і шпигунства.

Бльокування вільного обміну інформацією є, безперечно, злочин проти держави, яка підписала Гельсінські домовлення, а вони передбачають вільний обмін інформацією між громадянами держав-учасниць домовлень і взагалі у світі. Тому моє звернення на „Телефон довіри" цілком виправдано.

Пояснюю офіцеру довіри ситуацію: „Я дзвоню до Дніпропетровська, до Чернівців, до Львова, до Києва – мене з'єднують, а до Одеси – ні. Що, Одеса самостійна республіка?". Офіцер каже: „Нєт" і додає: „Пока что...".

Отже, офіцер передбачає, що з часом Одеса вийде із складу України. Тобто офіцер бльокується з тими силами в Одесі, які підносять прапор Новоросії. І цьому офіцерові довірено стояти на сторожі держави - її цілісности та суверенітету! А він сам сповідує антидержавні погляди! Він стверджує, що незабаром Одеса вийде із складу України!

Чи можливо з такими кадрами розбудувати демократичну европейську державу?

Але це лише квіточки. Треба ж було мені сказати згаданому офіцеру, що мене з'єднують з Дніпропетровськом, Києвом, Чернівцями! Після розмови з київським офіцером довіри, (правильніше – недовіри) я зателефонував до Дніпропетровська у своїй справі. І тут повторилася одеська історія – мене не зв'язали: з телефону почувся буквально рев. Я спробував ще раз – те саме. Тоді я подзвонив до Чернівців на телефон знайомого. Мене з'єднали на чвертьхвилини, а тоді без мого бажання роз'єднали. Я повторив дзвінок – те саме. Іншими словами, хтось стежив за моєю розмовою і по якійсь хвилі роз'єднав. Третій раз я не став дзвонити, бо мій співбесідник може припустити, що це я роблю такі штуки, і може подумати про мене хтозна-що. Отже, після моєї розмови з офіцером не знати чиєї довіри – на усі мої зв'язки з Україною накладено табу.

Сьогодні – 24 лютого – я повторив свої дзвінки до Одеси, до Дніпропетровська, до Чернівців. Нуль результату. Мене не з'єднують. То що ж це робиться? Після обрання президентом В. Ющенка і призначення нових людей на керівні пости в СБУ низові кадри СБУ і далі працюють на секретні служби інших держав і чують себе цілком безкарними. Секретні служби деяких держав на дух не переносять мене за мої статті в одеській та київській пресі. Саме їм бажано обрізати мої зв'зки з Україною. Мої заяви, що я писав через e-mail на адреси СБУ inside@ssu.gov.ua та info@ssu.gov.ua, до адресатів, очевидно, не дійшли, а потрапили до рук офіцерів довіри чужих держав, які й далі працюють не на Україну.

Мої прохання до Вас такі:

1. Ужийте заходів, щоб дискредитацію України, а саме зображення її диктаторсько-хамською державою, яка порушує Гельсінські домовлення, припинено, а винних у відродженні телефонної бльокади було покарано.
2. Як одну з перших умов декагебізації СБУ, – припинити опіку СБУ над службами зв'язку – телефонною, телеграфною, поштовою, забезпечивши на території України неухильне виконання Гельсінських домовлень.
3. Звільнити з кадрів СБУ осіб, що співпрацюють із секретними службами інших держав, а також однодумців сепаратистів, зокрема симпатиків Новоросії.
4. Зобов'язати не на папері, а на ділі усіх працівників опанувати українську мову, без знання якої не приймати на працю в СБУ.

З повагою,

Святослав Караванський
24 лютого 2005 року

Старість - на отчій землі

Виростаючи у повстанській сім'ї, я перейнявся особливою повагою до цих славетних нащадків роду козацького, незламних борців за волю України. А нещодавно, поїхавши до краю на вибори президента, мав розмову з колишніми упівцями. У моєму рідному Костополі ще мешкає понад п'ятдесят повстанців. Не кожен з них має гідні умови життя. Безгрошів'я, одинокість, відсутність уваги, хвороби... Єдине, що їх тримає на цій землі, як вони кажуть, це будівництво Божого храму на честь героїв України. Тобто, і на їх честь. І вони з нетерпінням чекають на відкриття храму, в якому могли б помолитися за своїх друзів – героїв ОУН-УПА поіменно, в якому б вінчалися їх онуки, приймали б Таїнство хрещення правнуки, з якого б пролягла їх дорога до місця вічного спочинку.

З гіркотою я думав: чим же вони гірші від европейських чи американських пенсіонерів? Чому не можуть поїхати на відпочинок у Крим чи Карпати, мати пристойне лікування, купити правнукам подарунок? Тим часом дехто навіть не має власного помешкання. А чому не збудувати для наших патріотів будинок, на зразок американського „дейкеру", з усіма зручностями, в тихому затишку тієї ж Волині? Наступного дня я погодив усі справи з місцевою владою і одержав під будівництво два гектари землі на березі річки Замчисько. Поруч ліс, багатий на гриби та ягоди. Наразі готується документація, а в травні розпочнемо будівництво пансіонату. Поки що на 15 осіб. Але коли буде більше замовлень, то цю практику ми поширимо і на інші терени.

То ж, дорогі ветерани! Ті з вас, що бажають доживати віку в новій Україні, на землі предків, просимо звертатися на число телефону (216) 323-2605 або на електронну пошту E.mail kozakpetro@yahoo.com

Петро Ващик,
м. Парма. Огайо

УОКЦентрові - 25 років

Настав 25-ий рік існування Українського освітньо-культурного центру у Філядельфії. Зараз у ньому відбувається велике оновлення, яке вимагає великих видатків. Фонди на перебудову вже вичерпуються. Необхідна щедра пожертва. 21 лютого ми почали нашу річну збірку, т. зв. „Фонотон". До людей телефонують добровольці з Українського центру, просять про пожертви. Кредитівка „Самопоміч" згодилася допомогти нашій збірці. Всі зібрані пожертви кредитівка доповнить до 25,000 дол. Ми щиро вдячні управі кредитівки! Пожертви можна відтягати від податків. Чеки просимо виписувати на „Ukrainian Educ. & Cultural Center" або „UECC" та висилати у залученій конверті на адресу: 700 Cedar Rd., Jenkintown, PA 19046.

Борис Захарчук,
президент УОКЦ,
Дженкінтавн, Па

Допоможіть дитині!

Малолітній чернігівець Микита Пігенко народився 14 жовтня 2003 року. У нього лікарі виявили важке захорювання: ювенільну форму хронічного мієлолейкозу.

Життя дитини може врятувати лише пересадження кісткового мозку від нерідного донора. Операція проводиться виключно за кордоном і коштує від 70 до 120 тисяч долярів США. Батьки будуть вдячні всім, хто виявить християнське милосердя і допоможе врятувати життя малюка. Моя електронна адреса (для довідок): siver@ok.net.ua

Василь Чепурний,
голова „Просвіти"
Чернігів

Уточнення до Альманаху - 2005

В Альманасі УНСоюзу на 2005 рік, в дописі д-ра Михайла Димицького (*стор. 42*), подано прізвища двох священиків з табору Ляндек: М. Головацький і В. Головацький (*саме так було в рукописі автора.* – **Ред.**). Насправді йдеться про о. Мирона **Головінського** і о. Василя **Головінського**. о. Василь Головінський – це мій батько, а о. Мирон Головінський – мій стрийко.

Іван Головінський,
Сомерсет, Н. Дж.

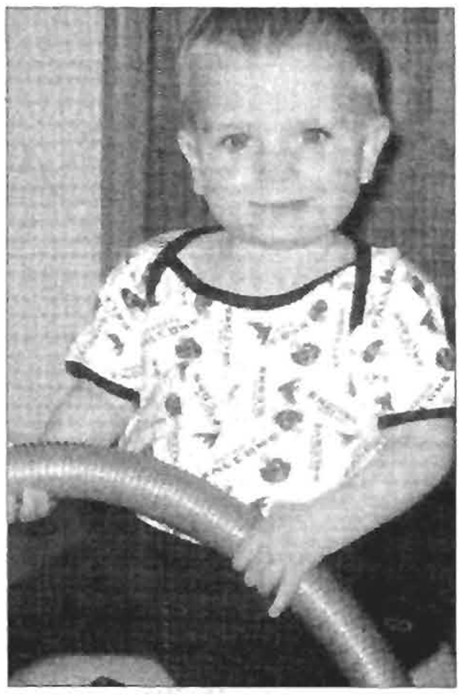
Тіло Р. Шухевича спалили на березі Збруча

У 2004 році дослідники української історії провели додатковий розшук в архівах колишнього КҐБ матеріялів про місце поховання командувача УПА Романа Шухевича. Вдалося з'ясувати, що 9 березня 1950 року група співробітників МҐБ УССР в складі полковника А. Кагановича, майора І. Полтепи, капітана В. Панченка, старшого лейтенанта Г. Конопльова, старшини П. Пономаренка, а також чотирьох вояків строкової служби, прізвища яких не встановлені, вивезли вантажівкою тіло Р. Шухевича на лівий берег ріки Збруч і на узліссі біля м. Скала Подільська Тернопільської области спалили, а прах загорнули в брезент і вкинули до річки. Тепер на місці спалення тіла Р. Шухевича встановлено хрест з датами його народження і смерти.

Євген Стахів,
Волдвік, Н. Дж

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

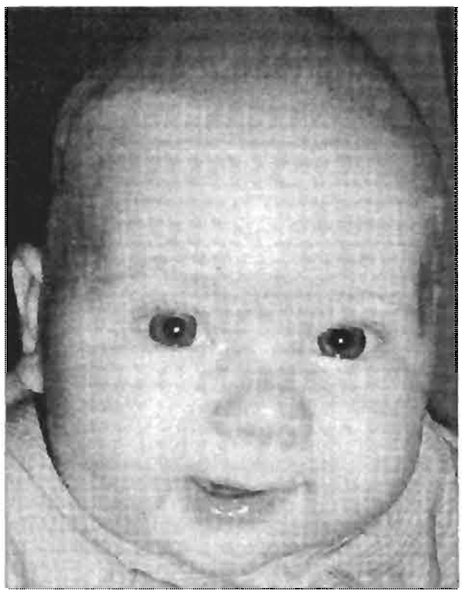
Нові члени УНСоюзу

Нестор-Михайло Сохан, син Ольги (з Явних) та Олега-Лева Соханів, новий член 134-го Відділу УНСоюзу. Забезпечили Нестора подружжя Володимир і Уляна Дячуки.

Захарко Явний-Ґавдяк, син Лади (з Явних) і Юрія Ґавдяків, новий член 134-го Відділу УНСоюзу. Забезпечили Захарка подружжя Володимир і Уляна Дячуки.

Мая-Рей-Богдана Паркер, доня Ані (з Шепелявих) і Тада Паркерів, нова членка 15-го Відділу УНСоюзу. Забезпечила свою внучку бабуня Христина Шепелява.

Олексій Каплун, син Юлії та Миколи Каплунів, новий член 269-го Відділу УНСоюзу. Забезпечила свого племінника тітка Валентина Каплун.

Календар подій 2005р.

5 - 6 БЕРЕЗНЯ
Пласт, Курінь „Хмельниченки", Річні зимові наради.

11 - 13 БЕРЕЗНЯ
Зимова Рада Пластового куреня „Чорноморці".

27 БЕРЕЗНЯ
Традиційний український Великодній сніданок, початок о год. 11:30 ранку.

1 - 3 КВІТНЯ
Grace Episcopal Church, Madison, NJ - Men's Retreat.

8 - 10 КВІТНЯ
Road Rally Weekend an Epicurean, motorized scavenger hunt.

9 КВІТНЯ
SUNY New Paltz Alpha Kappa Phi Sorority Formal Banquet.

15 - 17 КВІТНЯ
Велика Рада Пластового Куреня „Чортополохи".

16 КВІТНЯ
Rochester Fire Company Banquet.

20 - 22 КВІТНЯ
SUNY at New Paltz, Migrant Education Program & Retreat.

23 КВІТНЯ
„TAP" Нюйоркський фестиваль пива у Гантері, переїзд автобусом із Союзівки. 60 дол./ніч.

23 КВІТНЯ
Традиційні українські святочні страви - Пластовий курінь „Спартанки".

1 ТРАВНЯ
Традиційний український Великодній сніданок. Початок - год. 11:30 ранку.

20 ТРАВНЯ
Ellenville High School Prom.

27 - 30 ТРАВНЯ
Вікенд з нагоди Дня Пам'яті - BBQ та забава.
Вікенд призначений батькам, що усиновили дітей з України - спонзори Українське посольство і УНС.

1 ЧЕРВНЯ
Ellenville High School Scholarship Banquet.

12 - 17 ЧЕРВНЯ
Конференція Клюбу Сеньйорів Українського Народного Союзу.

19 ЧЕРВНЯ
День Батька на Союзівці.

26 ЧЕРВНЯ - 3 ЛИПНЯ
Перший табір Пташат.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Україна і Росія: різні цивілізації

Російська газета „Вєдомості" (11 січня 2005 року) надрукувала статтю Юлії Тимошенко „Україна і Росія: Росія не програла", в якій авторка пише, що „Росія – це тисячолітня держава", і що Україна і Росія „належить до однієї цивілізації". Це неправда.

На основі найавторитетніших московських історичних джерел доведено, що Москва – спадкоємниця Татаро-Монгольської Орди, яка була заснована ханом Батиєм. В літописі вперше Москва згадується такими словами: „Князь Юрий Долгорукий дал в 1147 г. в Москве обед силен".

Від 1147 року Київська почала втрачати свої північні колонії. З 1238 року починаючи, Суздальщина, при підтримці Татаро-Монгольської Орди, почала формуватися в тиранську державу з назвою Велике князівство Московське.

Київський князь Юрій Довгорукий в кінці першої половини XII століття загарбав землі, які були заселені угро-фінами, автохтонами землі, яка пізніше буде названа Московським князівством. (Московське князівство ніколи в історії не називалось Росією, аж до Петра Першого, якому київський архиєпископ Феофан Прокопович запропонував назвати Московську державу Росією (від слова Русь).

Визначний історик Н. М. Карамзін в „Історії Государства Російського" (т.2, 1892, стор. 142) пише, що князь Юрій Довгорукий прибув на болотисту місцевість на березі річки Москва (слово „Москва" неслов'янське, означає „гнила ріка"),,де вже заснував свій хутір Кучкове київський купець Степан Кучко. У Кучка була донька Уліта. Князь Юрій Довгорукий одружив свого сина Андрія з Улітою. Н. М. Карамзін пише: „Москва на крові заснована, і на диво ворогів наших стала царством знаменитим. Вона довгий час називалася Кучковим". Син Юрія Довгорукого – Андрій Суздальський (відомий в історії як Боголюбський), отримавши благословення від Патріярха Візантійського Хризоверха, зі своїм суздальським військом вщент спалює Київ, і все награбоване вивозить до Москви.

Історик М. Аркас пише: „Як дика орда лютували суздальці у Києві". Карамзін згадує, що посли з Візантії вручили князеві Боголюбському „золотий меч", на якому було викарбувано: „Пресвятая Богородица! Помоги рабу твоему Андрею" (цей меч зберігається в Оружейній Палате в Москві) і з цим мечем він зруйнував Київ, і цим же мечем його вбив його воєвода Амбал.

Татаро-Монгольська Орда роз'єднала Суздальську Русь з Київською Руссю. Татари після падіння орди хана Батия поселялись на півночі Суздальської Московитії, яка їм нагадувала кліматом і лісами їхню Прибайкальську вітчизну. На землях Київської Русі вони не селилися. Москва в союзі з татарами була страшною силою: хто їй чинив опір, тому загрожувала загибель.

Татари творили сильну Москву, даючи їй привілеї і військову допомогу не тільки тому, що їхні (ханські) дочки були одружені з московськими князями, а тому, щоб при допомозі Москви тримати в покорі Новгород, Рязань, Псков, Твердь. Хани, вибравши Москву столицею своїх вірних помічників (збирачів данини для орди), жорстоко карали тих князів, які вороже ставилися до Москви, і про це пише Карамзін: „Приборкані тиранством ханів, вони вже не сперечалися за права з князем московським, а тільки вимагали спокою і безпеки зі сторони монголів" (т. 5, стор. 234). Московські князі, наслідуючи стиль життя ханів, з жодним князем не говорили як рівний з рівним, непокірних вбивали в орді або в Москві. Московська аристократія була деспотична, півтатарська. Вона гордилася своїм татарським походженням, бачачи в цьому велич, чингісханську спадщину. Російський поет Державін з гордістю заявляє: „Да не забудется во мнє последний род Багрима!". Сєргєй Єсєнін також згадує про походження своєї батьківщини: „Рассея, моя ти Рассея, Азіатская сторона...".

„Москва зобов'язана своєю величчю ханам (Т. 5, стор. 235), – пише в „Історії Государства Російського" Карамзін. Татарські традиції творили нову орду, московську, даючи їй вдачу татарську, татарське честолюбство і практичне поняття державного правління. Московська орда, прийнявши слов'янську мову і православну віру, успішніше утверджувала своє панування над слов'янами.

У Заповіді Чингіс Хана Темуджіна є такі слова: „Щастя ваше – покорення непокірних. Примушуйте покорених, щоб вони самі себе вам на щастя тримали в покорі".

Московські шовіністи весь час доводять: „Какая разница? У нас общий язик, слов'янский". Такий погляд може імпонувати тільки неграмотним людям і тим, які мають великодержавну амбіцію бачити українців в Україні своїми рабами. Якщо з московської мови забрати слова мови татаро-монгольської орди, то вона стане невистачаючою у щоденному житті москвинів. Наприклад, такі московські слова справді не є слов'янськими: деньгі, казна, караул, таможня, балаган, бариш, кабала, чучело, тюрма, чердак, чувал, кочевать, сундук, калим, балбес, кабак, чувал, очаг, шалаш, ямщик, кушак, кутить, кібітка, вор, карандаш, глаза, пурга... І багато інших.

Українці, чуючи слова „какая разніца", відчувають образу своєї національної гідности. Вони не хочуть, щоб мова Петра Першого, який „розпинав нашу Україну", була також державною, і продовжувала далі гнобити українських многостраждальних матерів, які хочуть, щоб їхні сини мали пошану до материнської мови як мови державної, якою розмовляли визначні сини і доньки України-Руси – Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка та багато інших, які за мову рідної матері мучилися у в'язницях Імперії зла.

Українці і росіяни – дві різні вдачі людські, яких православіє нічим не зближує. Московитія за своїм географічним місцезнаходженням дуже віддалена від Західньої Европи. Вона почала відокремлюватися від України–Руси від самого Андрія Боголюбського, від якого починається її (Московитії) історія. А потім до тієї міри стала країною самозамкненою, що являла собою ніби европейський замкнений Китай. Навпаки, Україна не тільки не розривала зв'язків з Західньою Европою, але й від того часу, як для Московитії почалося абсолютне роз'єднання з західньою Европою (нашестя Татато-Монгольської орди), тісніше, як перед тим, зблизилася зі Західньою Европою.

Українці і росіяни ніколи не належали до однієї цивілізації. І це стверджують визначні історики, науковці, найавторитетніші московські історичні джерела. І такий погляд оправданий законами матері-природи, яка, даючи людині життя, дає їй право незалежно утверджувати свою правду, силу, волю, мову.

Світослава Лисенко,
доктор філологічних наук,
Вашінґтон, Д.К.

Стаття Ю. Тимошенко – це був тактичний хід

В „Свободі" з 11 лютого ц. р. майже ціла сторінка була заповнена листами читачів, які повели неперебірливу атаку проти нового прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко. Причиною цієї атаки була її стаття „Україна й Росія: Росія не програла", яка була опублікована в проурядовій російській газеті „Вєдомості", а опісля, в перекладі, надрукована в „Свободі".

Звичайно, з вищеназваною статтею Ю. Тимошенко ми не можемо погодитись. Але неупереджені спостерігачі подій в Україні розуміють, що це був тактичний хід перед поїздкою Президента В. Ющенка в Москву. Заки їхати в Москву, Президент призначив головою уряду найбільш осоружного для Москви політика України – Юлію Тимошенко, і цим поставив Росію перед доконаним фактом. Сподіваючись нарікань зі сторони Москви за це призначення, В. Ющенко мав готову відповідь, мовляв, Ю. Тимошенко хоче мати добрі взаємини з Росією, про що свідчить її стаття.

Очевидно, що ні Москва, ні В. Ющенко, ні Ю. Тимошенко не вірять тому, що в цій статті написано. Але повірили дехто з нашої діяспори, для яких „душа помаранчевої революції", якою вважали Юлію учасники цих подій, раптом стала „справжньою шовіністкою" Росії. Це просто неприємно читати...

Протягом короткого часу свого існування уряд України, який очолює Юлія Тимошенко, прийняв важливі рішення для зміцнення Української держави. На пропозицію уряду, Президент України звільнив всіх кучмівських голів обласних адміністрацій і замінив їх новими. Уряд розробив проєкти законів про повернення державі нелегально розграбованого майна України, про реорганізацію судівництва, усунення хабарництва та подав ці проєкти до Верховної Ради для розгляду і затвердження. Одначе цієї праці Юлії Тимошенко ми не помічаємо. Ми взялись судити Юлю не за її дії, а за її слова. Мабуть, ми вже забули, що свого часу Ленін і Сталін, а тепер Путін і Чорномирдін говорять про їхню любов до України, але, крім лиха, їхні слова не принесли нічого доброго Україні. То ж судім політиків не за їхніми словами, а за ділами...

В Сполучених Штатах Америки є неписаний закон, згідно з яким протягом перших сто днів урядування новообраного президента преса і його політичні противники утримуються від гострої критики його слів чи рішень. Ми в цій країні народились або прожили більш як пів століття, та чомусь не засвоїли цього доброго звичаю. Ми продовжуємо притримуватись козацького звичаю, згідно з яким на голову новообраного кошового присутні козаки лили болото. Тепер кошового нема, але є прем'єр-міністер Юлія Тимошенко... І через сім днів після затвердження її на цей пост читачі поспішили на сторінках „Свободи" вилляти болото на голову нового прем'єра. Шкода, що ні наше життя в США, ні історія України нас досі нічого не навчили...

Михайло Герець,

До „Свободи" надійшли також листи інших читачів з приводу статті Юлії Тимошенко. **Ярослав Березовський** з Трой, Миш., засудив її виступ, як „необдуманий вибрик". „Як слушно зауважили редактори „Свободи", – пише він, – Тимошенко зводить всі крадіжі, насильства, людожерства та геноцид, які російська держава заподіяла Україні як „дрібні образи". Національно-свідомий український читач добре знає, що в історії не знайдеш ніяких „образ" супроти Росії чи росіян з української сторони. Всі образи – з боку Москви". **Емілія Смалько** з Прінставну, Н. Дж., вважає, що Ю. Тимошенко можна вибачити, оскільки вона зростала поза впливом, який має на дітей свідома українська родина, зазнала впливу радянської ідеології і багато чого може не знати.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Урочисто відзначили перемогу Президента Віктора Ющенка

МІНЕАПОЛІС, Мін. – 6 лютого, завдяки ініціятиві Жіночого клюбу, парафіяни церкви св. Константина відсвяткували прийняття присяги новообраним Президентом України Віктором Ющенком. Цього дня о. крил. Михайло Стельмах відлужив Літургію в наміренні українського народу і його Президента.

Після Літургії парафіяни перейшли до шкільної авдиторії, де їх привітно приймали організатори свята – Анна Іванок-Ройтер, Ірина Малецька, Володимира Таращук та Нікол Луців. При столах, гарно убраних помаранчевими кольорами та українськими і американськими прапорцями, присутніх пригощали кавою і солодощами. Звучали мелодії, передані з Києва. Зацікавлення викликала виставка світлин з „помаранчевої революції", виборчі заклики та вирізки з різних часописів з інформацією про вибори, що її влаштували Джон Ройтер та Іван Луців.

Програму свята відкрили Володимира Таращук, Леся Гуцал прочитала вірш місцевої поетеси Ірини Зоряної, присвячений Президентові України. Уляна Загайкович звернула увагу на те, що події останніх місяців увійдуть в історію України, як новий період буття українського народу.

Після неї виступив свідок подій Володимир Анастазієвський, який як спостерігач виборів поїхав на землю батьків, щоб запевнити вільні і справедливі вибори нового Президента.

Під звуки музики і пісень учасники свята ще довго не розходилися, обмінювалися думками про геройське намагання українського народу стати повноцінним господарем на своїй землі.

Д-р Михайло Козак

Свято українського народу

ВОРЕН, Миш. – 15 січня організація „Нова хвиля" і Український культурний центр організували свято перемоги українського народу і вітання нового Президента України Віктора Ющенка. У святково прибраній залі Українського культурного центру панувала атмосфера урочистости і доброзичливости.

Урочисту частину вечора розпочали коротким відео про перебіг „помаранчевої революції". Ведучі святом і програмою – Наталя Ярова і Юрій Кумлик. Гимн США та України виконала разом із присутніми Христина Романа Липецька. Зі вступним словом виступила голова „Нової хвилі" Софія Шидківська. Вона подякувала всім, хто їздив на всі три тури голосування в Чикаґо, на зустріч у Вашінґтоні, хто дав свої пожертви на користь „помаранчевої революції" в Києві, хто підтримував матеріяльно і морально людей, що стояли на Майдані в морозні дні. З словами привіту виступив директор УКЦ і радник „Нової хвилі" Борис Потапенко. Далі були привіти від почесного консула України в Мишиґені і голови УКЦ Богдана Федорака, Генерального консула України в Чикаґо Бориса Базилевського, члена Конґресу США Сендера Левіна, який наголосив на тому, що уряд США повинен підтримати демократичні зміни в Україні.

Вірш „Помаранчева Україна" прочитала його авторка Віра Кривва. Присутні переглянули відеофільм про інавгурацію Президента В. Ющенка. Діти школи при парафії Непорочного Зачаття, Ростислав Морозовський, Неоніла Косак, Назарій Думанський під керівництвом вчительки Ольги Новачинської привітали всіх присутніх та побажали успіху Президентові України і всьому українському народові.

Перед вечерею молитву провів Архиєпископ Олександер Биковець. Вечерю приготували працівники кухні УКЦ, а управителька Тамара Куропась зустрічала гостей і підтримувала в усіх святковий настрій. Музичний колектив Василя Перця грав мелодії українських пісень, присутні танцювали, забавлялись, а в перервах слухали гуморески Романа Андрейкова.

Катерина Ткачук

Визнання академічних заслуг о. М. Татарина

ВОТЕРЛЮ, Онт.,Канада. – Президент університету ім. св. Жерома Майкел В. Гіґінс проголосив, що о. Мирослава Татарина обрано новим академічним деканом. Тепер о. М. Татарин займає посаду керівника катедри науки релігії та антропології в коледжі св. Томаса Мора Саскачеванського університету. Своє нове призначення о. М. Татарин почне виконувати від 1 липня 2005 року.

Отець М. Татарин ступінь д-ра теології отримав з коледжу св. Михаїла та Школи теології Торонтського університету в 1995 році. Він також є автором і співавтором кількох книжок, зокрема „Християнство в новій Україні" (2002), „Вікна до Сходу" (2001), „Авґустин і російське православ'я" (2000) і „Молитва з іконами" (1998).

Отець М. Татарин на посаді в коледжі св. Томаса Мора перебуває від 2000 року. Крім того, він займав там ряд адміністративних позицій, а до того був виконавчим директором релігійної організації українців-католиків у Канаді „Св. Софія". 1995 року о. М. Татарин отримав золоту медалю від губернатора Канади, а в 2002 році – нагороду Марґарет Датлі за професійну і громадську працю.

Термін призначення на згадану вище посаду триває чотири роки, з можливістю його продовження ще на два роки. Університет св. Джерома –це римо-католицька незалежна інституція з осідком у Вотерлю, одначе його програма повністю об'єднана з програмою Університету Вотерлю.

„Прийди - настав наші душі"...

Співає „Духовний квартет".

НЮ-ЙОРК. - Ось так молилися численні учасники чергового вечора „Матері в молитві", що відбувся в Українській католицькій церкві св. Юра в суботу, 12 лютого. Цим разом церква була виповнена вщерть жінками та їхніми близькими, які зібралися, щоб спільно провести вечір в молитві та в особливих обрядах, що їх підготували члени організації „Матері в молитві". Усі присутні в церкві отримали від організаторок, з головою Лесею Прадивус у проводі, окремі книжечки з програмою молитовної зустрічі та відповідними до програми молитвами.

Присутні відмовляли під проводом о. Т. Ільницького вервицю та молитви з книжечки „Матері в молитві", серед яких були такі актуальні, як „Молитва про єдність", „Подяка за дар материнства" та інші.

Після благословення Святими Тайнами, колядок і мировання більшість присутніх перейшла, на запрошення Л. Прадивус, до залі церкви св. Юра, де стояли столи з перекускою та напоями. Тут чекав учасників чергового вечора „Матері в молитві" не тільки багатий та гарний почастунок, але також цікава мистецька програма у виконанні численних „добровольців".

Прийняття розпочалося теплим словом до присутніх голови організації „Матері в молитві" Лесі Прадивус, яка підкреслила, що ця чергова зустріч на молитві була в першу чергу призначена на подяку Богові за події, які відбуваються на Україні під знаком „помаранчевої революції", для якої „Матері в молитві" допомагали висилкою зібраних у себе фондів.

У мистецькій програмі під кличем „Подяка Богові за все" виступали Ольга Шевчук з рецитацією відповідних до теми поезій, родина Павлишинів - дівчатка Наталка і Надійка Павлишини з відповідними піснями та мати Віра із своєю поезією, а на закінчення - „духовний квартет": оо. І. Мазурик, М. Досяк і оо. диякони І. Бойко та Р. Сидорович. Вони заспівали ряд відповідних до вечора пісень і „Гимн помаранчевої революції".

Л. Прадивус подякувала щиро усім виконавцям, як також о. Т. Ільницькому за вклад в успіх вечора, який його учасникам довго залишиться у пам'яті.

О. Кузьмович

Співають Наталка і Надійка Павлишини.

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Березень 2005 р., ч. 55

Подяка Фундації від В. Ющенка

Дорогі друзі!

Від щирого серця дякую Вам за Вашу участь у нашій спільній перемозі. Дякую за небайдужість, вболівання за долю України.

Народ України свідомо обрав вірний шлях – шлях цивілізованого поступу та будівництва сильної, заможної, демократичної держави.

І в цій великій перемозі є значна частка Вашої сумлінної роботи.

Я переконаний: доки є люди подібної громадянської гідности та чести, – все у нас буде добре.

Сподіваюсь, що можу і в подальшому розраховувати на Вашу підтримку.

В. Ющенко

Фундація ім. Ів. Багряного не стояла осторонь під час виборів Президента України минулого року. Вона робила всі старання, щоб вибори були чесними й справедливими й щоб люди знали, що пропонують кандидати українському народові. Фундація допомагала пресі України, „Просвіті", демонструючим студентам харчами на Майдані Незалежности в Києві. Фундація отримала від новообраного Президента України Віктора Ющенка подяку.

Фундації було вислано запрошення на інавґурацію та урочистий концерт з нагоди вступу на пост Президента В. Ющенка, що відбувся в приміщенні Національного палацу „Україна", на якому від управи Фундації була Галина Воскобійник з своїм чоловіком.

Представники Фундації ім. Ів. Багряного в Україні в Спілці письменників в Києві після наради 19 листопада 2004 року (зліва, перший ряд): Олег Романчук зі Львова, Олексій Коновал з США, Олександер Шугай з Києва. 2-ий ряд: Фідель Сухоніс з Дніпропетровська, Петро Антоненко з Чернігова, Олександер Капітоненко з Севастополя. Відсутній Вадим Усань, представник Фундації в Харкові.

Гниличка

Леся Богусловець – письменниця та журналістка, член Фундації ім. Ів. Багряного, дочка відомого літератора Дмитра Нитченка з Австралії, написала цей памфлет, довідавшись про „патріотичну діяльність" Тараса Чорновола в штабі В. Януковича. Після другої тури виборів президента України на телебаченні виступило чимало осіб, які очорнювали Віктора Ющенка та вихваляли до небес Леоніда Кучму та Віктора Януковича. Серед них були сини Назарія Яремчука, Лариси Скорик, Леоніда Кравчука та інші.

Послухала я новини з України – і так мені на душі гірко стало. Іду і з сльозами світу білого не бачу. Коли це мене кума спиняє. „Чого ти, питається, сумна і невесела?". Я й напала на неї.

„І ти, – кажу, – в цьому винна. Все хвалишся, що наші приказки – то народна мудрість, а воно виходить не завжди".

„В чім справа?", – дивується вона.

„Та твоя ж улюблена приказка повчає, що яблуко від яблуні далеко не відкотиться, а бач, вийшло навпаки..."

„Та хіба ж то яблуко? То ж гнилиця, – сокоче вона. – Висіло воно на дереві і там в ньому була червоточина. Назовні – гарне, червоне, а саме гнило-гнило, впало і покотилось...". „Чого ж, – допитуюсь, – воно котилось, котилось і аж біля прем'єр-міністерського крісла опинилось?".

„Ох, – дивується кума, – ти, видно, давненько поезій не читала. Ще наш пророк Тарас Шевченко писав: „... Аж потіють та товпляться, щоб то ближче стати, коло самих: може вдарять, або дулю дати благословлять – хоч маленьку, хоч пів дулі...".

„А яблуня ж, – розмірковую – була козацкого роду. „Садівники", що тільки не робили з нею, вивозили її на Сибір неісходиму, думали – там їй жаба й цицьки дасть. Та вона все витримала, повернулась на Україну до свого роду, до свого коріння і знову плодоносила. То вони тоді нишком-тишком, поночі її зрубали. А це ж наче плід з того дерева, жило як у Бога за пазухою, в теплі й добрі, та все ж згнило".

„Ну, що ж, – зітхає кума, – скажу тобі ще одну сусідську приказку: „В сім'ї не без урода". Хоч і все має, та захотілося йому ще славоньки і владоньки. І на жаль, воно не перше, не друге, може третє...".

„А приглянься до мене, кумонько, – прохаю її, – чи часом вуха мої не позакладало, а очі не посліпило?".

„Що ти верзеш?", – вигукує вона. „Ну, як же, – пояснюю їй. – Ще цього року, я на власні очі бачила і на власні вуха чула, коли „воно" прокотившись по цілій Австралії, вкотилося до нас в Мельбурні до Народного дому і там перед всією громадою било себе в груди, рвало на собі сорочку і доводило, що воно справжній український фрукт. Ще й сльози при цьому котилися, як горох. А коли хтось засумнівався, то рвало на собі волосся і белькотіло, що все сказане ним – чисте золото, та й в додаток на всю Австралію в інтерв'ю всеньке те повторило. Як же воно тепер людям в очі буде дивитися?".

„Не все золото що блищить, – нагадує кума, – а очі можна і в сірка позичити, і сльози є й у крокодила". „А совість куди подіти?" – допитуюсь.

„Яка, совість, – сміється кума, – все черва з'їла! А те що на грудях сорочку рвало, інша причина. Перегрілося на пляжі, на нашому австралійському сонечку, от йому й гаряче стало, може, й соняшний удар дістало, бо ж червоне було, як рак".

„Як ти гадаєш, сусідонько, – допитуюся далі, – чи добре спиться йому вночі?". „Простота ти, простота, – засміялася вона, – спить воно „без задніх ніг" і сниться йому, що вже взяв Бога за бороду. Коли й прокинеться, то свої грошики підрахує і відсотки на них. А часом піде до вітру, і там наслуховує, чи таки справді вітер віє з півночі. І вчувається йому, що не тільки виє, а ще й завиває: „Кіпучая, магучая, нікєм нє победімая..." і йде знову спокійно хропака завдавати.

„Ну нічого, вгомонися, – заспокоює мене. – Неправдою світ пройдеш, а назад не вернешся. Курчат рахують восени, а яблука теж тоді перебирають. От незабаром і буде відбір. Коли гниличка, то відкинуть геть той „фрухт", а коли добротне яблуко, то лишається воно людям на радість, на добро".

І я оце думаю, правду каже кума, гнилиця нікому не потрібна.

Леся Богуславець

Зробіть дарунок своїм рідним чи знайомим

Передплатіть мистецький та публіцистичний журнал-місячник „Борисфен", що виходить в Дніпропетровську. Передплатіть його, щоб він гуртував нашу громаду, щоб він пропагував українську національну Церкву та християнські чесноти тут і там. „Борисфен" містить дописи на теми історії, культури, етнографії, мистецтва, сучасної української літератури та публіцистики. Журнал виходить безперебійно 13 років.

В останні роки він має додаток – 16-сторінковий бюлетень „Наша Церква – Київський Патріярхат", в якому розповідає про Українську Церкву в широкому аспекті. Річна передплата для читачів Заходу – 50 американських долярів або 75 – канадських. Для читачів в Україні – передплата 20 американських долярів. Передплату можете зробити для когось в діяспорі чи в Україні, висилаючи належну суму на адресу Фундації ім. Ів. Багряного.

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви: 4,000 дол. – **Галина й Олексій Воскобійники** на видання книги „Помаранчеве свято Свободи", яку готує до друку Олег Чорногуз з своєю групою в Києві та 1,044 дол. з продажі книг „Повість моїх літ" О. Воскобійника українською та англійською мовою та книги „Український кентавр" Олега Чорногуза, 300 дол. – **Іреней Темницький**, по 100 дол. – **Валентина Чудовська та Петро Гурський**, 95 дол. – **Леонід Царик**, 75 дол. – **Олександер Кривенко**, 35 дол. – **Іван Бренько**, 25 дол. – **Микола Верхогляд**, 15 дол. – **Ольга Скляр.**

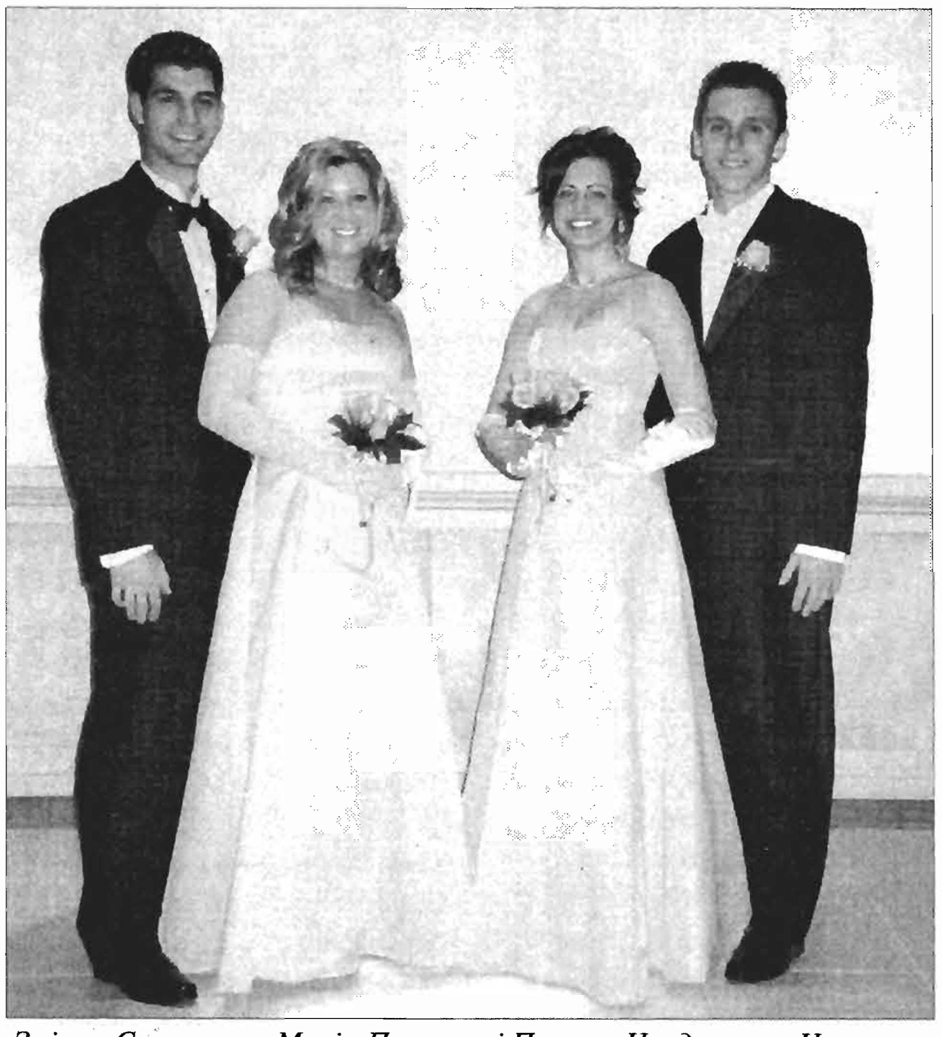
Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає і далі підтримувати Фундацію, щоб вона могла допомагати патріотичним організаціям України видавати книги на теми, колись заборонені, невідомі молодому поколінню. Пожертви на Фундацію звільнені від податку. В Фундації можна придбати книги, висилаючи чек на адресу Фундації: „Революційна стихія – зимовий похід" Юрка Тютюнника (15 дол.), „Збірник на пошану Гр. Китастого" (15 дол.), збірник пісень Гр. Китастого „Вставай, народе!" (20 дол.), книги Ів. Багряного: „Золотий бумеранг", який містить всі його поетичні твори (25 дол.), „Публіцистика" (30 дол.), „Листування Багряного", в двох томах (50 дол.), „Вірю!" – хрестоматія творчости Багряного (20 дол.), „Страта голодом" С. Старева (10 дол.), „Вінниця – злочин без кари" (15 дол.) та ін.

Представники Фундації в Україні

Фідель Сухоніс народився у 1961 році в Дніпропетровську, в родині службовців. У 1984 році закінчив фізико-технічний факультет Дніпропетровського університету. Працював технологом, кореспондентом багатотиражної газети виробничого об'єднання „Південмаш", потім – коментатором Дніпропетровської обласної студії телебачення, нині – головний редактор художніх програм студії телебачення Дніпропетровської обласної державної телерадіокомпанії. Ф. Сухоніс – засновник та постійний редактор започаткованого у липні 1991 року літературно-мистецького, художнього та публіцистичного щомісячника „Борисфен". За роки свого існування журнал став трибуною мистецьких сил не лише України, а й світової української діяспори. Від 1992 року у серії „Бібліотека журналу „Борисфен" вийшло 15 книг української літератури у різноманітних жанрах. Ф. Сухоніс нагороджений Орденом Святого Володимира 3-го ступеня та Святого Архистратига Михаїла за відродження духовности в Україні та розбудову Національної Церкви.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

42-ий зимовий баль дебютанток у Ворені

Зліва: Єлисавета-Марія Патерин і Патрик Нордстром, Наталя-Христина Лаврин і Йордан Филоненко.

ВОРЕН, Миш. – В суботу, 29 лютого відбувся 42-ий зимовий баль Товариства українських інженерів Америки (ТУІА) з традиційною презентацією дебютанток. Баль відбувся в бенкетовій залі Українського культурного центру у Ворені, при участі приблизно 250 гостей.

Цьогорічною презентацією товариство представило Наталю-Христину Лаврин (дочка д-ра Олега і Варвари Лавринів та внучка Миколи Лаврина) та Єлисавету-Марію Патерин (дочка Юрка і Жені Патеринів), дебютанток ТУІА 2005 року та їхніх ескортів – Йордана Филоненка і Патрика Нордстрома.

Відкриваючи баль, голова Дітройтського відділу ТУІА Наталя Левицька привітала гостей, дебютанток і їхніх батьків, відтак представила ведучу Зіну Козак-Захарій і передала їй дальше ведення програми.

Ведуча у своєму вступному слові попросила гостей звернути особливу увагу на помаранчевий колір троянд, які прикрашали дебютанток, бо цей колір надавав подвійну символіку програмі цього вечора. Помаранчевий колір в академічному світі традиційно репрезентує інженерні дисципліни. А по-друге, жовто-гарячий колір – це колір боротьби в Україні за демократію.

Відтак відбулась головна атракція балю, – презентація молодих панянок, їхніх батьків і ескортів. Слідував емоційний перший танок дебютанток з їхніми батьками та привіт матерів, а опісля – танок з товаришами забави. Закінчуючи програму, ведуча балю вітала дебютанток, побажала дальших успіхів і проголосила Многая літа. Після вечері балева публіка забавлялась аж до ранку. До танків грала оркестра „Карі очі" з Торонто.

Признання за успішний баль належить голові відділу Наталі Левицькій, голові балевого комітету Діяні Кордубі-Савицькій, членам комітету Зіні Козак-Захарій, Ларисі Козак, Оксані і Грицеві Волощукам та Ірині і Ігореві Сеникам – за старанне виконання їхніх обов'язків. Подяка належить і батькам дебютанток за їхню дбайливість і підтримку дебютової традиції.

Зіна Козак-Захарій

Активно працюють жінки 30-ого відділу СУА

ЙОНКЕРС, Н. Й. – 30-ий Відділ СУА, 10 березня, о 7:00 год. веч. влаштовує курс писання писанок в залі церкви св. Михаїла, 21 Shonnard Place, Yonkers, NY. Запрошуємо усіх записатися та серед приємного товариства оволодіти старовинним українським мистецтвом. Зацікавлених просимо дзвонити до Олі на ч. (914) 762-6514.

Наступна подія – це Великодній базар, який відбудеться 13 березня від 9:00 до 12:00, також при церкві св. Михаїла у Йонкерсі. Це буде добра нагода закупити великодні картки й знаряддя до писання писанок для тих, що не зможуть записатися на курс. Далі будуть на продаж різні мистецькі вироби наших вже добре знаних художників – Володимири-Віри Васічко, Едварда Козака, Якова Гніздовського, Марії та Мирона Бокалів, Романки Заяць та молоденької мисткині Діяни Шмериковської, яка перший раз виставить свої унікальні картини.

При каві й солодкому огляньте і закупіть прекрасні твори талановитих мистців. За дальшими інформаціями телефонуйте на ч. (914) 762-6514.

Оля Рудик

Члени 30-го Відділу СУА (перший ряд зліва): Леся Кметик, Стефанія Одомірок, Ольга Рудик (голова), Марійка Качор, Марійка Хомик. Другий ряд зліва: Надя Літепло, Ірина Гошовська, Оксана Породко, Люба Кувер, Роксоляна Подпірка, Надя Гованська, Люся Дайвіс, Надя Цвях. (Неприсутні): Марійка Макаренко, Мирося Савицька, Оксана Сливка, Віра Березовська, Євгенія Бибель, Лариса Кроферд, Ліда Міцик, Христина Сапка.

УКРАЇНА І СВІТ

„Коли Україні потрібні наші діти"

Кожен місяць в нашій національній історії багатий на важливі, незабутні дати. Одна з березневих дат повертає нас до 1918 року, до невимовно сумних днів, 8 і 9 березня, коли на Аскольдовій могилі в Києві хоронили юних героїв бою під Крутами.

Невдовзі після проголошення Центральною радою України IV Універсалу, в якому сповіщалось, що „віднині Українська Народна Республіка стає Самостійною від нікого не залежною вільною Державою Українського народу" на Київ посунула 13-тисячна російська армія під командою полковника Муравйова, який проголосив клич „вирєзать всєх", хто мав посвідку УНР, Центральної ради, чи навіть говорив по-українськи.

Трагедією молодої Української Народної Республіки тодішнього часу була цілковита відсутність своєї реґулярної армії. Прем'єр-міністер УНР Володимир Винниченко вважав, що Україна потребує не армії, а лише внутрішньої поліції. Симон Петлюра, вступивши на цьому ґрунті у конфлікт з В. Винниченком, вийшов з уряду та виїхав на Лівобережжя створювати „кіш" Слободської України. В такій ситуації Київ опинився беззахисним перед ордою Муравйова.

Й тоді спонтанно виникає „Студентський січовий курінь" – в складі неповних чотирьох сотень учнів вищих і середніх шкіл та фельдшерської школи. Вони не мали ніякого військового вишколу, але горіли духом любови до своєї Батьківщини.

Біля залізничної станції Крути ці хоробрі сини українського народу вступили в смертельний бій з озвірілою, кровожерною армією більшовицької Москви. Всі вони, до одного, освятивши своєю кров'ю IV Універсал, загинули. Але цей бій став початком збройної боротьби за українську державність.

8 та 9 березня 1918 року столиця була оповита глибокою жалобою: Київ хоронив змасакрований ворогом цвіт української молоді.

Нижче пропоную читачам уривки з надгробного слова Людмили Старицької-Черняхівської, виголошене 9 березня 1918 року під час похорону Героїв Крут.

Іван Самійленко,
Гантінґтон, Н. Й.

На Вас, завзятці-юнаки, що возлюбили Україну, кладу найкращі згадки, мою сподіванку єдину... Кого ми поховали? Хто зважить той жаль? Зберіть усі хмари з усього світу – й не складете тієї туги, що оповила серце. Найпалкіші діти України...

Історія знає багато жертв, але такої сторінки вона ще не розгорнула перед людськими очима.

Коли вдарив останній час України, вони 400 юнаків, пішли проти 13,000 большевиків. Сподівалися засипати своїми трупами повідді прорвану атаку... І полягли всі. Чи ж вони віддали, проти кого йшли? Поки історія людська буде існувати, доти будуть усі, і далекі нащадки наші, з огидою згадувати страшне слово „большевик...".

Каїн, Юда і большевик... три людські потвори, три людські звірі, що їх викинула на світ Божий якась страшна безодня. Ні, і то порівняння не правдиве. Каїн убив брата, але сам жахнувся свого злочинства і, як безумний, кинувся втікати від братового трупа. Юда продав Христа, але не стерпів муки сумління й „удавився" сам. А большевики перед розстрілом юнаків вирізували в них носи, вуха, проколювали очі... випускали кишки, добивали недостріляних прикладами гвинтівок по голові, і тішилися муками своїх жертв...

Чи ж то їм треба було умирати? Вони всі понесли в жертву Батьківщині свою молодість, радість, щастя, тяжке горе кревних і молоде своє життя...

Єдиний командир юнацької ватаги, що лишився з нею – сотник звернувся до них: „Вже нам, браття, не вертатися в Україну. Послужімо усі Ненці-Україні, поляжемо за неї в бою". І всі поклялися...

... Того дня, коли большевики вступили в Київ, коли здавалось, що все загинуло, прийшла до мене мати одного з поляглих юнаків Крут та впала передімною на колінах: „Я мала одного сина, як сонце в небі, – сказала вона, – і він пішов проти большевиків. Коли б я йому сказала одне слово, коли б я прохала його лишитись, він пожалів би мене і лишився б зі мною, але того я не сказала йому, бо коли Україні потрібні наші діти – нехай ідуть! Тільки скажіть мені, покляніться мені, що Україна не загинула, і тоді я не буду плакати, не буду побиватися за єдиним моїм сином...".

Людмила Старицька – дочка Михайла Старицького народилася 29 серпня 1868 року в Києві. Освіту набула в гімназії. Одружилася з лікарем Ол. Черняхівським – член уряду УНР, якийсь час працювала в журналі „Київська старина", у львівському альманасі „Перший вінок", пізніше – в „Зорі", в літературно-науковому „Житті і слові", декляматорові „Розвага", „Українська муза".

Виступала як драматург, прозаїк, перекладач, літературний критик. Написала багато історично-критичних нарисів про творчість Лесі Українки, Б. Грінченка, А. Кримського, М. Коцюбинського та інших. Брала активну участь у громадському житті, була головою українського клюбу в Києві „Родина", членом Українського наукового товариства Української Центральної Ради.

На процесі СВУ в 1930 році була засуджена разом з її чоловіком Ол. Черняхівським – церковним діячем. В липні 1941 року під час відступу совєтів була заарештована енкаведистами, і разом з її сестрою Оксаною Стешенко розстріляна в Дарниці під Києвом.

І. М.

Великий син нескореної України

До 55-ліття геройської загибелі Романа Шухевичач

17 липня 1907 року народився майбутній генерал УПА Тарас Чупринка, який як *Роман Шухевич* прожив дитячі роки. Бурхливі, надійні, знаменні чинами січневих днів у Києві й по всій центрально-східній Україні, знаменні Чином Листопада на заході України і водночас – трагедіями Крут й Базару. Стрілецькі пісні про Червону калину, а згодом про те, що „встоятись не було сили" ввійшли у його дитяче серце.

Велику пластову гру почав як *Шух*. Ставши членом пластового куреня „Чорноморці", він у товаристві побратимів човнами мандрував багатьма ріками України, пізнавав рідний край, життя, набирався досвіду, сталив свій характер і, захопившись великими ідеалами нашого поневоленого, але нескореного народу, що був у нестримному поході до державности, загорівся любов'ю до української нації і бажанням служити їй. Ставши студентом, – *Дзвоном* відгукнувся на долю рідного народу. Вступив в ряди Української Військової Організації, а з 1929 року став членом Організації українських націоналістів (ОУН), девізом якої були слова: „Здобудеш Українську державу або загинеш у боротьбі за неї". Згодом – *Туром* – довелось йому пройти шлях Української національної революції. Підпільне життя, тюремні ґрати, а потім – відроджена державність на Срібній землі, праця на Лемківщині, Придніпрянщині, Волині й Поліссі – його присутність на всіх цих українських землях багатомовна значними чинами. Байдужий до особистих справ, він був чулий до долі народу, вірний ідеалам ОУН, ідеалам нації, що майже повне століття безперервно боролась за свою державність, за свободу.

Пізніше він став організатором і головнокомандувачем УПА, яка піднялась збройно проти обох окупантів України. Шляхетність духу, особиста відвага й холоднокровність, далекосяжна провідницька мудрість – все це риси характеру великого стратега нашої доби, *генерала Тараса Чупринки*. У час найважчої боротьби за українське сонце свободи він залишився з народом, як капітан при стерні корабля на розбурханих хвилях моря. Він – державний муж України – *Роман Лозовський*, організатор першого збору УГВР і співавтор звернення Воюючої України до українців у вільному світі. Він був товариським, любив людей, друзів, родину, був батьком. Любив музику, театр, балет і красу життя. Але для великої ідеї, для України жертвував усім особистим, і врешті пожертвував власним життям. Оце і був Роман Шухевич, великий син нескореної України, почесний громадянин духовної, а тепер уже і справжньої Української держави.

Орест Павлів,
Монреаль, Канада

(Роман Шухевич загинув 5 березня 1950 р. в селі Білогорщі на Львівщині під час несподіваного нападу енкаведистів на його явочну квартиру).

НОТАТКИ СПОСТЕРІГАЧІВ

Незалежність України не торкнулась Артемівська

У листопаді і грудні 2004 року за Віктора Ющенка, за його і нашу перемогу боролись сотні тисяч людей. Відповідальним кроком у цій боротьбі стало повторне голосування другої тури президентських виборів. Учасниками виборчої кампанії стали сотні бажаючих, які хотіли чесних і прозорих виборів.

Серед тих, хто поїхав з Рожнятівського району на вибори в Артемівськ Донецької області, була і я. На виборчих дільницях наших представників зустрічали по-різному: привітно і насторожено, гостинно і без найменших ознак гостинності. І це зрозуміло: різні погляди і світогляди, різна налаштованість до ситуації. Та спільна праця і наш обов'язок чесно довершити справу виборів привели до логічного завершення.

Хочу сказати про враження від міста і людей, які в ньому живуть. Воно таке, ніби Артемівськ живе у часи глибокого радянського застою, а незалежність української держави, яка триває вже більше десятиліття, міста і його влади не торкнулася, або торкнулася тільки частково. У центрі Артемівська височіє пам'ятник Ленінові, вулиці носять імена комуністичних і радянських діячів. Маленькі приватні хатини оповиті сірістю і одноманітністю. І тільки всі дерева вздовж тролейбусної магістралі навіть у день виборів майоріли синьо-білими стрічками, а в суботу, 25 грудня, коли вже агітація була, згідно з законом, припинена, легкові авта під'їжджали до територіяльної виборчої комісії з синьо-білими стрічками. Їм було можна.

Люди старшого покоління були агресивні, а незнання правди, їхній світогляд і ставлення до виборчої ситуації – це ніби велетенська кам'яна брила, яку потрібно довго лупати. І всім тим громадянам та представникам нової влади, яким прийдеться це робити, впору будуть вічно живі Франкові слова: „Лупайте сю скалу, нехай ні жар, ні холод не спинить вас...".

Та несправедливо буде не сказати про іншу сторону життя Артемівська, його людей. Про тих, які не можуть розвиватись через „буремний" збір податків, людей з вищою освітою, молодих, свідомих того, які є реалії політичної ситуації, що склалася, що влада є корумпованою і живе не за законами, рівними для всіх. Такі люди підтримали Віктора Ющенка і його команду. Хоч не кожен міг в таких умовах говорити про це відкрито. Вони робили все, що могли, щоб прийняти нас: допомагали житлом, транспортом, навіть харчуванням. І ставали біля нас впевненішими у перемозі. А ще дякували нам за те, що ми приїхали і зробили те, що зробили..

Вперше на виборчій дільниці ч. 3346, де я була секретарем, вибори розпочалися виконанням гимну України, а на стіні, під якою стояли скриньки для голосування, висіли вишиті – портрет Тараса Шевченка і рушник.

Коли ми від'їжджали, біля автобусів збиралися молоді люди і просили у нас на згадку помаранчеву символіку, а подорожні проводжали нас знаком вікторії.

Оксана Лесюк,
м. Рожнятів, Івано-Франківської обл.

Я був на виборах в Новомосковську

На заклик УККА бути спостерігачем виборів президента в Україні я став одним з 124 спостерігачів від США, з Канади зголосилося ще більше. Генеральне консульство України в Чикаґо видало нам багаторазові візи в Україну.

До Києва я прибув 26 жовтня українською авіолінією „Аеросвіт". На летовищі в Бориспполі нас зустріли представники УККА – Дарія Шлеґа з Ленсінґу, яка прибула в Україну раніше, і київський кореспондент „Дітройтських новин" Тетяна Гальченко.

Інформаційні збори для новоприбулих спостерігачів призначили на 27 і 28 жовтня в музеї Шевченка. Прибуло близько 50 спостерігачів з США і Канади. Нас привітав молодий урядовець, а представник УККА давав пояснення і відповідав на запитання. Канадський посол запросив усіх канадців на гостину в амбасаді. Посол США не був присутній – він мав проблеми з урядом Л. Кучми, який друкував наклепи на В. Ющенка, зображуючи його як проамериканського кандидата.

Ми відвідали виборчу станцію В. Ющенка (в підвалі церкви св. Покрови), де патріотична молодь пакувала передвиборну літературу для поширення по всій Україні. Виборчі станції В. Януковича були порожні – його виборчий матеріял, очевидно, пакували в Москві. Там же писали пропаґандивні листи проти В. Ющенка. Нас поділили на групи за призначенням. В моїй групі, до Дніпропетровська, були 3 канадці і 2 американці. Можна було їхати поїздом або автом „мерцедес" з місцевим водієм.

29 жовтня Київ наповнився військом і місто було удекороване червоними зірками з серпом і молотом з нагоди святкування річниці визволення Києва Червоною армією в 1944 році. На цю параду приїхав „старший брат" В. Путін, який активно аґітував за В. Януковича. Перед виїздом на призначені місця група спостерігачів написала листа до Президента Л. Кучми, протестуючи проти приїзду В. Путіна і його втручання в українські вибори. В. Путін, мабуть, відчув це, бо поспішно виїхав з України. В Дніпропетровську нас зустрів редактор журналу „Бористен" Ф. Сухоніс, який минулого року мав зустріч з дітройтською українською громадою. Дніпропетровськ – чудове, велике, індустріяльне місто. Тут виробляють залізничні вагони й автобуси, а в спілці з Росією і США продукують ракети, які випробовуються в Казахстані. В місті багато музеїв, освітніх установ і парків. На вулицях – великий рух, добрий міський транспорт. Багато плякатів, реклям про цигарки, з написом: „Куріння може викликати рак"; проте багато людей курить.

(Закінчення на стор. 17)

Я був...

(Закінчення зі стор. 16)

Я отримав призначення спостерігати за виборами в містечку Новомосковськ, біля Дніпропетровська. Тут всі розмовляють по-російськи. На мої запити дехто відповідав російською, а дехто українською мовами. Дивувалися, де я так навчився розмовляти українською мовою. Мав нагоду відвідати декілька інших районів – все було організовано взірцево. Виборці приносили пашпорти, урядовці реєстрували числа і давали виборчі бюлетені. Виглядало, що немає проблем. Виборцям, що змінили адреси, видавали нові бланки. Але з територіяльного центру доходили чутки про зловживання: десь зареєстрували мерців! Є 24 кандидати на Президента, і кожен кандидат може мати двох спостерігачів. Отже, нас, спостерігачів, була велика юрба. Молоді люди розмовляли російською, а старші, з провінції, – українською. Голосування тривало від 8-ої ранку до 8-ої год. вечора. В нашій дільниці було зареєстровано 2543 виборців, а проголосувало – 1478. Працівникам призначали одне з 24 прізвищ кандидатів; керівник округи витягав по одному бюлетеню, читав прізвище позначеного кандидата і передавав працівникові, якому призначене це прізвище. Це дуже довгий процес. Я не залишився до кінця, бо по мене приїхали. Результат голосування в цій дільниці: В. Янукович набрав на 79 голосів більше від В. Ющенка; 3-тє місце – Мороз, 4-те р. Симоненко.

До Києва повертаюсь потягом „люкс". Потяг новий, зроблений в Дніпропетровську. Вагони з м'якими сидіннями, з телевізором. Українською мовою показують фільм про історію Києва.

З двірця в Києві беру таксівку на летовище. Таксівкар впізнає, що я з-за кордону, він прихильник В. Ющенка. Оповідає про віче, на яке привезли робітників з Донецька, щоб демонстрували проти В. Ющенка.

Через Прагу повертаюсь до США, де панують порядок і стабільність, і де обидва кандидати на Президента США – патріоти своєї батьківщини, обидва бажають для неї добра, хоч плянують це реалізувати різними методами.

Богдан Неганів,
Дітройт, Миш.

Студенти семінарії були в Полтаві

ЛУЦЬК. – Волинську духовну семінарію УПЦ Київського Патріярхату вже другий навчальний рік очолює випускник Санкт-Петербурзької духовної семінарії і академії о. Іван Нідзельський. В семінарії – 105 студентів і 27 викладачів. Всі вони під час „помаранчевої революції" були у вирі подій.

Майже усі поїхали до Полтави, щоб не дати зфальсифікувати результати виборів, і разом з полтавчанами вони пильно охороняли народне волевиявлення.

Учнів семінарії полтавчани прийняли як рідних. На дільницях, де учні були спостерігачами, за В. Ющенка полтавчани віддавали до 80 відсотків голосів.

Коли влада зфальсифікувала другий тур виборів і розпочався політичний страйк, в центрі Луцька, навпроти катедрального собору Святої Трійці і семінарії на Театральній площі, активісти молодіжних організацій розбили наметове містечко. Його комендантом був наш випускник Михайло Вітрук. Всі наші учні без вийнятку були вже там.

В будівлях семінарії було обладнано пункт першої медичної допомоги. У семінарській їдальні цілодобово харчувались учасники наметового містечка, інші активісти з різних куточків Волині. Також ми обладнали кілька кляс для відпочинку молоді.

„Помаранчева революція" є дуже яскравою сторінкою історії Волинської духовної семінарії, бо тоді гартувався національно-свідомий дух нашої молоді, яка стала на шлях служіння Богові, рідному народові, Українській Православній Церкві з патріяршим престолом в Києві.

Володимир Рожко

Активісти „помаранчевої революції", викладачі і студенти семінарії

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт музикантів „Серберусу"

НЮ-ЙОРК. – 19 лютого в музичній серії Українського Інституту Америки виступило з концертом фортепіянове тріо „Серберус". Виконавці ансамблю – професори університету штату Невада в Ляс Вегас – піяніст Микола Сук, скрипаль Байрон Точі та челіст Андрю Сміт. На моє питання, чому вони прийняли назву „Сербрус", що зображує мітологічного пса з трьома головами (Цербера), котрий охороняє ворота пекла, Ендрю Сміт відповів: „Спочатку ми ужили назви жартома, але згодом адоптували її із-за пекельної літньої пори в Неваді".

Програму концерту виповнили менш знані твори, а саме тріо італійського композитора Ільдебрандо Піцеті, написане в 1925 році. Він був в засаді композитором опер та хорів. В цьому творі можна почути мелодійні мотиви, подібні до музики Пучіні та його сучасників.

Наступним було тріо Мирослава Скорика „Речитативи і рондо". На концерті був автор п'єси і його попросили до слова. Він сказав, що тріо написав у 1968 році і присвятив ансамблеві визначних артистів – піяністові Д. Башкірову, скрипалеві І. Безродному і челістові М. Хоміцеру.

Твір М. Скорика належить до часу творчого пошуку композитора, коли він вивчив стилістичні риси різних музикотворців Европи. В короткому часі М. Скорик оволодів власним почерком і став відомим композитором України, якого одним з перших привітав Д. Шостакович, насолоджуючись ерудицією М. Скорика у використанні фолкльорного матеріялу, з якого він черпає інтонаційні та ритмічні первні та вміє їх досконало подати у своїх композиціях. Речитатив і рочатки побудовані у незвичному – відворотному порядку, бо рондо, як швидка частина, розміщене в середині між двома речитативами, які в засаді є вступом і закінченням твору.

Чотиричастинне тріо російського ліричного композитора Антона Аренського, написане в 1894 році, найпопулярніше з його інструментальних творів і демонструє добре технічне освоєння та мелодійне багатство композитора. Присутні на залі були зачаровані музикою, близькою до їхнього уподобання, тому, зрозуміло, що цей твір викликав найбільший ентузіязм слухачів.

Незвичайний успіх концерту завдячуємо як технічному, так і артистичному підходам виконавців. Їхня ритмічна точність в творі М. Скорика, де мотиви в безнастанному русі переходять з одного інструменту в другий, при всіх метричних та інтонаційних змінах, проходило гладко. Кантиленні фрази в творі Піцеті визначалися плавною співучістю.

У тріо Аренського виконавці досконало ввійшли у полум'яно-романтичний настрій твору та особливо добре відтворили елегійну атмосферу третьої частини. До великого успіху найбільш причетний Микола Сук. Його роля в усіх творах передова – це ж „фортепіянове тріо", а він, як вдумливий піяніст, вивів ці твори на виконавські вершини.

Вибір творів був особливо вдалий, що свідчить про його добрий смак та знання репертуарної літератури. Микола Сук, як рідко хто з піяністів, володіє майстерною технікою з досконалою артикуляцією, великим розмаїттям динаміки та безчисленними кольорами тінювання...

По концерті признався мені Ендрю Сміт, що „ми є незвичайно щасливі, що можемо музикувати з таким феноментальним піяністом, як Микола Сук". Від імені Українського інституту запрошую на концерт Миколи Сука 16 квітня – з програмою творів Бетговена.

Богдан Марків

40-ліття Студії мистецького слова Лідії Крушельницької

НЮ-ЙОРК. – У нинішньому році минає 40-ліття від заснування Студії, через яку пройшло стільки української молоді – від наймолодших до дозрілих акторів. Лідія Крушельницька, засновниця і директор студії, навчила цю молодь правильно говорити, вимовляти і виконувати різні ролі в п'єсах, які вона ставила протягом довгого часу. Вона була і є не тільки учителькою, директором студії і режисером п'єс, але й близькою приятелькою молодих студентів.

Лідія Крушельницька в цьому році також святкує своє 90-ліття. В її плянах є відзначення ювілейного року виставами „Ревізор" М. Гоголя, „Бояриня" Лесі Українки та „Іван Вишенський" Івана Франка. Замилування українським мистецтвом вона виявляла ще з молодих років. Як писала про неї поетеса Діма в 1978 році, в гімназії у Станиславові Л. Крушельницька училася в актора Григорія Сіятовського, з театру Садовського. В тому самому часі вона почала вчитися співу й музики. Згодом переїхала до Львова, де її учителем був Адам Дідур, один з найславніших світових співаків, який 20 літ співав в Метрополітен-опері в Ню-Йорку.

Вистава Студії мистецького слова в Івано-Франківську у 1991 році.

Дебют Л. Крушельницької у Львівській опері почався в 1938-1939 роках, але з вибухом війни довелося їй змінити свої пляни на майбутнє. Вона виїжджає до Відня. Коли 1944 року до Відня приїхали Йосип Гірняк і Олімпія Добровольська, Л. Крушельницька починає з ними тісну співпрацю, яка продовжується після 1949 року в Ню-Йорку. Тут А. Крушельницька виросла не лише як акторка, але й набула режисерські знання. В 1965 році перебирає від О. Добровольської Дитячу студію мистецького слова, яка існує дотепер як Студія мистецького слова.

Багато п'єс за 40 років існування студії підготовила і поставила Л. Крушельницька. Серед них – „Летючий корабель", „Голуба хустина", „Лісова пісня", „Казка старого млина", „У царстві Оха", „Снігова царівна", „Ой, не ходи, Грицю", „Склянка води", „Ярослав Мудрий" та інші. А скільки імпрез з нагоди різних роковин прикрасила студія своїми виступами!

У постановці п'єс довгі роки співпрацюють з Л. Крушельницькою видатні мистці св. п. Рома Прийма-Богачевська, св. п. Ольга Ковальчук-Івасівка (хореографія), продовжує співпрацю проф. Ігор Соневицький (музика). Мисткиня Слава Геруляк, Микола Голодик та Володимир Касіян займалися оформленням сцени, Тарас Гірняк і Володислав Клех – декораціями, багато інших професіоналістів допомагали, щоб постановки були під кожним оглядом на високому рівні – Марія Шуст (костюми), Ігор Шуган, Юрко Гречило та Андрій Ганкевич (освітлення), Катя Кольцьо (хореографія).

В 1989 році Український Інститут Америки нагородив Л. Крушельницьку за її мистецькі осяги, а в 1997 році вона, разом з св. п. Ромою Приймою-Богачевською, одержала від Вашінгтонської групи нагороду „Приятель України".

Студія мистецького слова мала великі успіхи під час поїздок по Україні. У Києві столична публіка слухала „Івана Вишенського" затамувавши подих, і вітала молодих студійців тривалими оплесками.

В листопаді 2002 р. Л. Крушельницькій, яка зі своєю студією саме перебувала у Києві, було надано звання „Заслужений діяч мистецтва України". Цю нагороду було вручено їй на окремій церемонії в Генеральному консульстві України у Ню-Йорку.

Громада та учні Ліди Крушельницької хочуть відзначити її працю святковим полуденком в Пієр-готелі, в неділю, 17 квітня. Ми певні, що своєю численною участю на цих святкуваннях громада виявить підтримку і пошану заслуженій діячці на мистецькій ниві для дальших років плідної праці з українською молоддю.

Оксана Кузишин

В. Біляїв: „Ніби тут, ніби вчора було...”

Володимир Біляїв – особистість, добре знана на Сході України, а надто ж в Харкові. Широкому читацькому загалові – передусім як добрий поет, чий поетичний дебют на рідній землі після здобуття Україною незалежности відбувся саме в столиці Слобожанщини, в журналі „Березіль” ще 1991 року. Нині інший харківський „товстий” журнал – „Слобожанщина” – готує до друку останню поему Володимира Біляїва „Доля і шлях”, навіть рукопис котрої вже має розголос. Його книжка „На некраянім крилі... Штрихи до літературних портретів діяспори” одразу привернула до себе увагу не лише шанувальників художнього слова, як одна з тих маленьких каравел, яка, долаючи бурхливий океан упередженості, суперечностей, політичних дебатів, а іноді – і просто наклепів, робить з „незнаного материка” половину української душі.

Розпочинає свою книгу В. Біляїв з нарису про Івана Багряного („Республіки трибун”) , розповідаючи про відвідини Іваном Багряним Філядельфії у 1959 році – маловідомий епізод біографії письменника і політика. Задовго до своєї праці на „Голосі Америки” В. Біляїв був свідомий того, яку цінність матимуть його „штрихи” в майбутньому. Вони притамані нарисам про Євгена Маланюка, Тодося Осьмачку, Галину Журбу – клясиків нової української літератури, проте найкращим здається нарис „Шукач гарного світу”, присвячений трагедії, на жаль, і досі справедливо не оціненого на батьківщині письменника Василя Гайдарівського. Перед читачем постає чиста душа і непересічний талант закинутого далеко від рідної землі українського письменника, який так і не реалізував себе на чужині, що і стало причиною його самогубства.

Заслугою В. Біляїва є те, що він своєю книжкою прагне відновити або утвердити в культурному обігу України ще недостатньо визнаних там мистців та науковців. В нарисі „Патріярх літературознавства” він пише про Петра Одарченка: „Бажано, щоб його книжки були підручниками для вищих шкіл України, щоб ними користувались філологи та письменники, що починають свій творчий та викладацький шлях в незалежній Україні...” Зі сторінок книжки В. Біляїва опукло здіймаються постаті поетів Василя Онуфрієнка та Андрія Легота, журналіста письменника та громадського діяча Миколи Францужeнка. Не все в книзі В. Біляїва рівноцінне. Наприклад, значно програє, порівняно з іншими, нарис „Поет сили” про Яра Славутича, в якому малувато тих „штрихів”, які розширили б наше уявлення про митця. Та попри це, книга В. Біляєва – надзвичайно цікава скарбниця знання, в якій зосереджено багато з того, що лягло її авторові в душу, а нам дає свіжі образи й картини життя-буття нашої західньої діяспори.

Владислав Проненко,
співробітник Радіо
„Німецька хвиля”

Я гортаю сторінки третьої збірки поезії В Біляїва „Осіння обнова”. Між нами відстань в тисячі кілометрів, між нами – десятки років. Але це не вадить нашій зустрічі, дозволяє бачити світ очима поета. Найкращі вірші В. Біляїв присвячує дружині, матері, рідному краю. І неважко визначити: любов – це суть поета, дивовижні крила його поезії. Разом з поетом ми чуємо хвилюючі „молитви матері слова”, солодкі: „ще позорюй”, бачимо миттєвий спалах спогадів дитинства: „теплі руки, пропахлі тістом”. В чужині для нього найкращою лишається осіння пора – бабине, а там в Америці, індійське літо.

Поет відзначає, що ці осінні теплі дні зовсім не схожі: „Тут над плавнями не лине павутиння і огудини не палить дітвора”. „Через пам'яті чарівну призму” В. Біляїв бачить степів донецьких далину, дитинства незабутній світ, відчуває солоний присмак вітрів, гіркавий дух полинів над рідним степом. Очам поета відкривається рідне Моспіне, де судилось йому родитись. Півсторіччя тому, стверджує Володимир, було все інакше. Щоб відчути співи ночі рідного краю, треба з ним розлучитися. Інакше не звернеш уваги на цвіркунів, що дзвенять уночі, на зірку, що зривається „немов достиглий плід”, не почуєш, як зітхають лагідні верби у благісному сні, як гудуть дроти високих напруг. Він син цієї землі. Ми йдемо, і земля чарує нас співами дивними. Я відчуваю дружній дотик плеча поета: „Зв'язку духовного незримі ниті сьогодні в'яжуть кожного із нас”...

Н. Дяченко,
вчитель

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Поле

Піду пошукаю в полі ту стежину,
Де колись бродила дівчина-дитина,
Де колись зривала квіти-первоцвіти,
Де колись збирала роси–самоцвіти.

Ой, заросла вже травами
в полі та стежина,
В косах заблукалась павутина,
Повилися смутком ясні очі-зорі...
Люди мені кажуть,
що то осінь скоро.

Може, й скоро осінь,
може, й скоро...
Тільки ж весна красна ще надворі.
Я ж бо іще квіточок не садила,
Любих-милих діточок не зростила.

Мож,е й скоро осінь та,
може, й скоро,
Тільки ж весна красная ще надворі.

Буду я ще поле щастям засівати,
Буду я ще радість людям дарувати.
Буду ще садити квіти-синьоцвіти.
Ще мені ростити милі квіти-діти.

Ангеліна Мицик,
м. Тальне на Черкащині

27 томів вибраної прози Сергія Носаня „Пір'я"

Український письменник Сергій Носань – людина серйозна. Він народився у полтавському селі Дубинці, але жити в ньому не міг, бо село давно опинилося на дні водоймища внаслідок зведення на Дніпрі „великих будов комунізму", а точніше – бетонних гребель. Жив у Кам'янці, працював в районній газеті, щодня поринаючи в життя простого сільського люду. З тих мандрів з'явилися численні твори – романи „Метеори", „Голгота любови", „Судна ніч", „У всесвіті слова", книжки „Стежка в зеленому житі", „Чисті плеса", „Пір'їна з крила Жар-птиці" та інші. Його твори прихильно оцінив Олесь Гончар, заохочуючи до творчости. Тепер Сергій Носань проживає в Черкасах, де тривалий час очолював письменницьку організацію области. Він є лавреатом ряду літературних конкурсів. Негаразди життя рідної землі, особливо під час правління Л. Кучми, дали привід для написання великої серії сатиричних і гумористичних творів. 10 лютого Сергій Носань був гостем редакції „Свободи" і подарував свій 27-томник, окремі твори з якого вміщуємо.

З нотатника...

Нового українця затримали в новенькому „Крайслері" з чорною скринькою... Затримали в Україні, а випустили в Панамі... з бельгійським акцентом і в темних окулярах з відблисками національної свідомости.

* * *

Пікнік. Заходьте, приносьте, посидимо...

* * *

Намір Патріота. Звів докупи брови, набрав повні легені повітря і... потихеньку випустив.

* * *

Усе майбутнє багатство, яке накопичить держава, уряд твердо пообіцяв народові, а сучасне, тобто те, що є зараз, поділив між собою... в ім'я майбутнього.

* * *

В ногу з часом. Вчора одержав пенсію... Заплатив трохи боргу за квартиру, а решту лишив на харчування. Дружина випрала штани і разом з ними п'ять харчових гривень у кишені.

– Нарешті і ми почали відмивати гроші, – сказала.

Сергій Носань

Добра порада

Як уберегти дачну домівку від „обчищення"? Дуже просто. Мій знайомий розповів мені:

– Ти хвилюєшся за свою дачу, а я ні. У тебе й красти немає чого... старенький телевізор, книги... А в мене – і більше, й цінніше дещо... А сплю спокійно.

– А що ж ви таке придумали, щоб не хвилюватися?

– Раз на тиждень їду на дачу. Ставлю на стіл пляшку горілки, четвертину сала кладу, баночку яловичини і записочку лишаю: „А за хліб, хлопці, звиняйте. Я ж не знаю, коли ви в гості прийдете, ще зіпсується, зчерствіє, зацвіте, обурюватись будете. Тому підвечеряйте без хліба, приберіть на столі і йдіть, куди вам треба".

– І що?

– Минулого тижня навідався – „оприходували" горілочку, все з'їли, порожню тару в сміттєве відро склали. Записку лишили: „Спасибі. Не знаємо коли, але будемо. Однієї пляшки малувато, бажано дві. Вчинили, як ви радили – шляхетно, батя. Входили через причілкове вікно, але вставили акуратно назад. Щілини самі законопатьте...".

Все спокійно, мирно. А бачили б ви, що в інших будиночках наробили?! Двері – вибиті, все цінне – під мітлу!.. Ото завтра ж одвезіть пляшки зо дві оковитої, ковбаски копченої, маринованих огірочків. Не залізуть – припаси цілі лишаться, самі вип'єте. Одвіз, але ще не був, не знаю, які результати.

Від оселедців до Олімпу

Дуньку, що торгувала оселедцями на базарі, несподівано (люди аж роти пороззявляли) призначили керувати відділом внутрішньої політики однієї з адміністрацій за її дивовижно-мобільні і гнучкі демократичні погляди і переконання.

Дунька відразу ж заявила, що внутрішня політика віднині стане зовнішньою, а зовнішня – внутрішньою. Ці радикальні реформи якісно оновлять мислення як лівих, так і правих сил, спрямовуючи їх у потрібне прогресивне русло.

Дунька хутко стала помітною постаттю на верхів'ї політичного Олімпу, а її густо намащені темновишневою помадою губи, схожі на сургучеву печать, демократично виказували потужну, пропахлу оселедцями, самостійну цноту.

Ґрунт

Районному начальникові повідомили, що завтра його зніматимуть для обласного телебачення і в газеті фото помістять, тому потрібно добре підготуватися, а головне – усмішку відпрацювати... люб'язну і щиру. „Щоб вираз у твоєї мордяки був відповідний, як і личить незалежникові, – напучував за дружньою вечерею обласний керівник, не позбавлений своєрідного почуття гумору. – Не кислий, а бадьорий, життєствердний, паньмать!.. Вираз мордяки зараз дуже багато значить, Пашо!".

Все ясно: потрібна відпрацьована усмішка. Як у владних мужів усіх цивілізованих демократично-правових держав. Хоча б у тих американців... Подобаєшся ти йому чи йому плюнути на тебе хочеться, але зовні він усміхається, гилить зуби.

Павло почав готуватися ще вдосвіта: тренував вираз обличчя перед люстром і відпрацював усмішку. Аж спітнів бідолаха!

Далі підійшов до дружини, що готувала в кухні сніданок, взяв за плечі, повернув до себе і ... всміхнувся. Але трохи, видно, передав куті меду – так вишкірив зуби, що дружина з переляку сахнулася й ударилась головою об стіну... Стався серцевий напад... викликали „швидку".

Проте проблема виникла... не з дружиною, її швидко привели до тями, оговталася. Проблема в іншому: ми досі не вміємо усміхатися! А як навчитися, що для цього треба робити, щоб люди не лякалися усмішок наших – ніхто не знає.

Воно, звичайно, й нас зрозуміти можна... Адже тисячу років не усміхалися! Тільки хекали, стогнали, ойкали, а це враз – гили зуби!.. Навіщо? Для кого?..

Он який височенний державний начальник! Куди тому Павлові Івановичу?! Усміхається з фотографії в газеті так, наче дріт зубами перекусує. Хлоп'я п'ятирічне глянуло й кричить до матері: „Мамо! Мамо! Кін-Конг!".

А провідник новоствореної партії, який учора по телевізору давав інтерв'ю і заявляв: „Якщо ми прийдемо до влади, то зробимо те, чого досі ніхто не робив: повернемо розкрадене національне добро й розподілимо його так, щоб народ запам'ятав, з ким має справу!..".

Сказав, і всміхнувся настільки природно і широко, що... випали штучні зуби. Добре, що телевізор виручив – зашипів, заблимав, і зображення зникло. Народ і не встиг і побачити, чим закінчилася вистава. Потім зображення з'явилось, і дикторка зворушливо вибачилась за технічні негаразди, але провідник більше не з'являвся.

Слід затямити одне: щоб життєрадісно й бадьоро всміхатися – потрібен відповідний ґрунт. А його катма... І не те що відповідного, а ніякісінького. Бо ніхто за це не відповідає. Всі з головою пірнули в приватизацію та підготовку до виборів нового „Вашинґтона, з святим і праведним законом".

Тому й усміхаємось не тим боком чи місцем. І всміхаємось так, що... Коротше – не вміємо. Проблема? Проблема! Ґрунт потрібен! А то чорноземів як піску морського, а ґрунту, чи то пак клепки, катма.

Післяслово

(Уривки з листів)

Аж веселіше стало, коли почув, що Ви, пане Сергію, приступили до видання нових томів „Пір'я". А то вже й руки опустилися. Ходив, наче з перепою... А тепер і руки піднялися, і все інше... заворушилося.

Антін Реп'ях,
підприємець-початківець

СПОРТ

Футбол

Донецький **„Шахтар“** вперше за роки незалежної України дійшов до 1/8 фіналу змагання за чашу УЕФА. Після нічиєї (1:1) в Донецьку з „Шальке“ у повторній грі в Гензелькірхені „Шахтар“ з рахунком 1:0 переміг одного з провідників німецької Бундесліґи і продовжить змагання. „Шахтареві“ 24 лютого вдавалося і швидкі контратаки, і вдала гра в захисті і, до того ж, чудова гра воротаря Лаштувки. Уже 20-ій хвилині рейд Брандау після довгого передання Тимощука ледве не закінчився ґолем у ворота „Шальке“, але німецький воротар Рост кінчиками пальців перевів м'яч на кутовий. Довго відпочити захистові „Шальке“ гірники не дали. На 22-ій хвилині стрімкий прорив здійснив Агахова, якому знову асистував Тимощук, і нігерієць, який грає за українську команду, увійшовши у карний з гострого кута пробив у дальній кут воріт – 0:1! Вже в додані арбітром хвилини на половину поля „Шахтаря“ побіг і воротар Рост, який намагався забити головою після подання кутового, або ж просто проштовхнути м'яч у сітку воріт. „Шахтар“ вистояв і буде грати в 1/8 фіналу Чаші УЕФА з голяндським „АЗ“, який за сумою двох ігор переміг німецьку „Алеманію“.

Дніпропетровський „Дніпро“, який після перших змагань 1/16 фіналу Чаші УЕФА був головною надією українського футболу на продовження боротьби в турнірі, не виправдав сподівань. Після нічиєї 2:2 у Београді, у Дніпропетровську „Дніпро“ поступився з мінімальним рахунком 0:1 „Партизанові“ і припинив свої змагання за Чашу. Причому ґоль у свої ворота дніпропетровці отримали на 86-ій хвилині гри, за 4 хвилини до її закінчення. За 15 хвилин до закінчення гравці „Дніпра“ розпочали „тягнути час“, зрозумівши, що так зможуть доповзти й до фінального свистка, а рахунок 0:0 їх влаштовував. Проте у футбол грають до останньої хвилини, що добре продемонстрував „Партизан“. На 85-ій хвилині гості заробили карний, Вукчевіч влучив у штангу... Менше, ніж за хвилину атака „Партизана“ закінчилася ударом Радовіча у кут воріт Кернозенка. „Дніпро“ програв.

Поразка з рахунком 0:2 у грі з еспанським „Вільяреалом“ стала завершенням виступу київського **„Динамо“** у повторному змаганні 1/16 Чаші УЕФА . Перший м'яч у ворота Шовковского влетів на 21-ій хвилині, коли Фіґероа виграв боротьбу у Несмачного і ударом головою у кут ворот відкрив рахунок. Подвоїв рахунок у цій грі Касорла через 10 хвилин.

В доданий суддею час „Вільяреал“ два рази міг збільшити рахунок. Спочатку Фонте не влучив у ворота з кількох метрів, а за кілька секунд Шацьких у своєму карному майданчику відібрав м'яч в Гуайре, що виходив сам на сам з Шовковським.

* * *

Печерський районний суд Києва 21 лютого прийняв рішення про арешт 98.71 відс. акцій футбольного клюбу „Динамо“ (Київ). Міністер економіки Сергій Терьохін сказав: „Там були проблеми з розподілом прибутків серед акціонерів, зокрема приховувалися суми від трансферів футболістів“. Найбільш прибутковими трансферами київського „Динамо“ слід вважати продаж Андрія Шевченка у „Мілян“ за 25 млн. дол. (1999 рік), Сергія Реброва в „Тотенгем“ – за 16 млн. дол. (2000 рік), Кахи Каладзе в „Мілян“ – за 10 млн. дол. (1999) рік, Юрія Максимова у „Вердер“ – за 2.5 млн. (1998), Олега Лужного („Арсенал“, Лондон) – за 2 млн. дол., Юрія Калитвинцева у „Трабзонспор“ – за 1.8 млн. дол. За словами міністра, члени уряду вважають, що „коли вже почали дивитися на справедливість приватизації „Криворіжсталі“ і „Укррудпрому“, то нічого не заважає подивитися, чи все було правильно, коли був украдений клюб „Динамо“.

Судові виконавці протягом чотирьох днів не можуть виконати визначення Печерського районного суду про витребування документів товариства з обмеженою відповідальністю „Реєстр“, що є власником акцій „Динамо“, оскільки його керівники ховаються.

Президент клюбу „Динамо“ Ігор Суркіс сказав: „Перед мільйонною армією вболівальників ґарантую, що все, що було – і традиції, і все, що закладено в київське „Динамо“ за останні десять років, коли ми були акціонерами, все це триватиме і далі. Все буде розвиватись, і ми будемо йти вперед до мети, яку визначили акціонери клюбу. Я думаю, що найближчим часом Леонід Кравчук, який є акціонером клюбу, звернеться до Президента України і в міжнародні інстанції. Це дуже погана гра з командою київського „Динамо“, тому що сьогодні може постраждати цілий український футбол. Якщо ФІФА чи УЕФА дізнаються, що у футбольні справи втручається політика, то ми можемо бути відлучені від футболу, від міжнародної арени, на дуже тривалий термін“.

Президент України В. Ющенко доручив віце-прем'єрові Миколі Томенкові підготувати доповідь щодо ситуації, яка склалася навколо футбольного клюбу „Динамо“ (Київ). Президент зазначив, що в державі має бути верховенство закону.

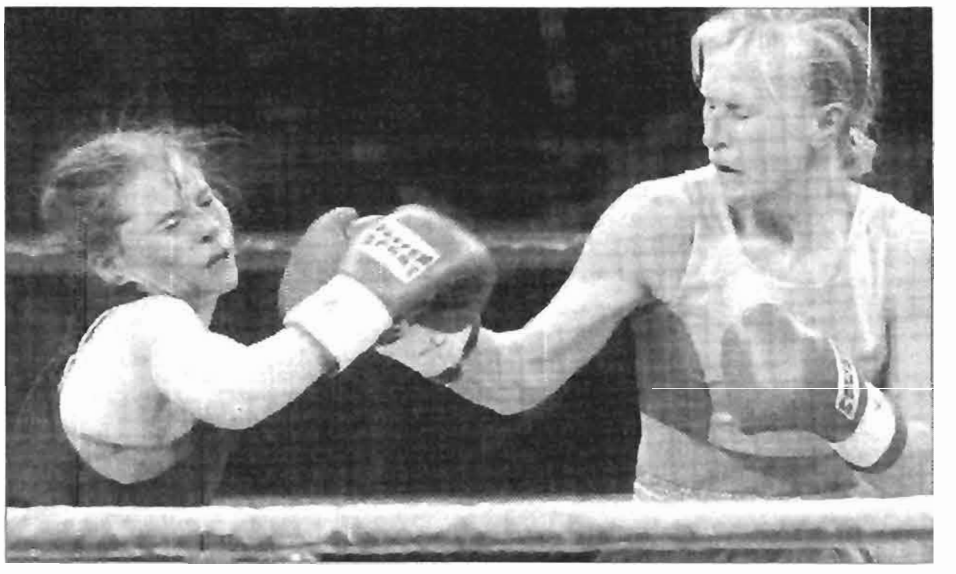
* * *

Юніорська збірна України під керівництвом Юрія Калитвинцева 25 лютого перемогла в представницькому турнірі в Північній Ірляндії. В останній грі вона зіграли у нічию з шотляндськими однолітками (1:1) і, здобувши п'ять точок, стала кращою у турнірі. В рамках підготування до елітного кола европейської першости до Белфасту приїхали збірні господарів, Еспанії, Шотляндії та України. Мета змагань: за коловою системою визначити переможця так званого „пілотного“ турніру напередодні фінального кола IV чемпіонату УЕФА, що у липні пройде в містах Північної Ірляндії.

Лещета

У німецькому Оберстдорфі, на чемпіонаті світу з лещетарства, в чоловічій естафеті 4x10 кілометрів квартет збірної України не зміг завершити змагання. Михайло Гуменяк на четвертий етап так і не вийшов. На перших трьох етапах за команду бігли Віталій Марцив, Роман Лейбюк й Олександр Пушко. Крім команди України, зійшли з естафети лещетарі Швайцарії і Китаю. Чемпіонами світу в естафеті стали норвежці.

Українська боксерка – чемпіонка світу

У київському Палаці спорту 24 лютого українська боксерка Аліна Шатерників перемогла американку Стефані Добс. Невелику вагу – суперниці змагалися у ваговій категорії до 52 кілограмів – вони компенсували технікою. С. Добс кілька разів робила небезпечні випади, але жодного з 10-ти равндів виграти не зуміла. В результаті перемогу за точками одностайним рішенням суддів віддали А. Шатерниковій. Це її 16-та перемога на професійному ринґу і пояс чемпіонки світу.

На фото: бій за титул чемпіонки світу між Аліною Шатерниковою (справа) і Стефані Добс (США) в Києві 24 лютого.

Фото УНІАН

Шахи

Українець Василь Іванчук 23 лютого посів третє місце на міжнародному шаховому турнірі „Аерофлот Оупен“, який закінчився у Москві. В останньому, 9-му колі В. Іванчук зіграв внічию з Етьєном Бакро з Франції і набрав 6.5 точки. За третє місце В. Іванчук отримав 10 тисяч дол.

Переможцем шахового турніру став Еміль Сутовський з Ізраїлю. Росіянин Андрій Харлов зайняв другу сходинку. Інші представники України на турнірі зайняли наступні позиції: Павло Єльянов – 9, Сергій Карякін – 31, Захар Єфименко – 36, Руслан Пономарьов – 40, Олександер Арещенко – 52, Валерій Невєров – 65, Олег Романішин – 85, Юрій Кузубов – 95.

Легка атлетика

На легкоатлетичному турнірі, який закінчився 24 лютого у Мадриді, українці вибороли дві медалі. У бігу на 400 метрів у жінок другою з результатом 52.46 сек. стала Наталія Пигіда. У стрибках у довжину бронзу здобув Олексій Лукашевич, результат якого – 8 метрів.

Кінець Держкомспорту

18 лютого практично ліквідовано Державний комітет спорту України. Про це заявила прем'єр Юлія Тимошенко. Держкомітет спорту введено до складу Міністерства з питань сім'ї та молоді, яке очолює Юрій Павленко. Нова назва міністерства – з питань молоді та спорту. Тепер слово за Президентом України Віктором Ющенком, який повинен підписати указ про реформування Держкомспорту.

Керівником Держкомспорту був Микола Костенко. В останні роки керівництво державного комітету спорту України було, у першу чергу, відомством, яке працювало на види спорту, котрі любили керівники цієї організації. Ручний м'яч, який на Олімпіяді в Атенах виборов бронзову медалю, практично був позбавлений фінансової підтримки протягом останніх двох сезонів. Гроші виділялися на ті види спорту, де українці на міжнародних змаганнях не входять навіть до першої 50-ки. Боротьба за крісло керівника Держкомспорту завжди була запеклою. В 1998-2002 роках змінилися чотири керівники – Іван Федоренко, Олександер Волков, Валерій Цибух та Марина Булатова.

Історія одного псевда

Серед видатних представників інтелектуальної еліти української еміграції почесне місце займає історик, архівіст, літературознавець і дипломат Ілько Борщак. Проте його біографія значною мірою залишалася невідомою. І коли визначний український історик Віталій Сарбей дізнався про походження І. Борщака, він назвав це сенсацією в українській історіографії.

Ілько Борщак (справжнє ім'я – Ілля Львович Баршак) народився 19 липня 1892 року в колонії Нагортав, Березнігуватського посаду Херсонської губернії. Його предки по лінії батька походили з Білорусії або Литви, по лінії матері - з Молдови. Вони переселилися на південь України у період його масового заселення кінця XVIII – XIX ст. Батько майбутнього історика Лев Михайлович Баршак був директором і викладачем початкової єврейської школи. Під час навчання у Херсонській гімназії Ілля прийняв обряд хрещення. Закінчив навчання з золотою медаллю. Згодом студіював філологію, історію і міжнародне право вПетербурзькому, Київському і Одеському університетах. В роки Першої світової війни як офіцер російської армії брав участь у військових діях. Після Лютневої революції був членом Української ради військ Румунського фронту. У складі делеґації Української Народної Республіки Ілля Баршак в 1919 році виїхав до Парижу на мирну конференцію. Там він зустрічався з Вінстоном Черчіллем та іншими впливовими діячами Заходу, відстоюючи справедливе вирішення українського питання.

Залишившись у Франції як політичний еміґрант, І.Борщак активно займався громадською працею, журналістикою, видавав тижневу газету „Українські вісті". Пізніше став викладати українську мову й літературу в Національній школі живих східніх мов у Парижі. Однак, головним змістом його життя стала історична наука. І.Борщак ретельно вивчав архівні та бібліотечні скарби не тільки у Франції, а й в інших країнах Европи. В листі до М.Шумицького від 15 вересня 1923 року Симон Петлюра, цікавлячись політичними поглядами І. Борщака, зазначав, що Борщак є приятелем Галіпа, і це ніби говорить проти нього. Разом з тим підкреслював, що „його історичні праці, оперті на українські дані французьких архівів, показують, що він часу не марнує і в цій галузі робить корисне діло". Наслідком копітких пошуків стали численні студії українською та французькою мовами. Серед найбільш відомих назву книги про Мазепу, Орлика, „Наполеон і Україна" тощо. Загалом перу невтомного дослідника належить більш ніж 400 праць, багато з яких не втратили своєї наукової цінности й сьогодні.

Цікаво, що в 20-ті – на початку 30-их років його батько і сестра отримували з Парижу листи від Іллі, його дружини Софії та її дочки Віри. Про це свідчила родичка І.Борщака Жанна Раскіна-Безпальча. З її письмової інформації стало відомо про арешт у 1937 році батька і брата Іллі, Дмитра. Лева Михайловича Баршака звинуватили в шпигунстві на користь закордонних розвідок, а також за листування з паризькими Баршаками. Обидва додому не повернулися. Щасливішою виявилася доля заарештованої сестри Клари. Після року слідства і тюремного ув'язнення вона з чоловіком була звільнена з-під арешту. Найстарша сестра Анна загинула з своїми дітьми в Одеському ґетто. Чи знав про ці страшні втрати І.Борщак? Припускаю, що тонкий дипломат міг здогадуватися, що очікує його рідних в роки сталінського терору і під час так званого „нового порядку" нацистів. Адже Франція була окупована раніше, ніж Радянський Союз. І історик, який, за його словами, був „цілковито заанґажований в нелеґальній праці французького спротиву", був ув'язнений німцями. На щастя, його минула доля багатьох діячів Опору. Скажімо, його колеґа, видатний французький історик Марк Блок (до речі, теж єврей за походженням) був розстріляний у 1944 році.

З листів Іллі його родичі знали, що він працює під псевдом Ілько Борщак. Але в еміґрантських колах ще за його життя дехто здогадувався (а може й знав?) про його справжнє ім'я та походження. Наприклад, Г.Рокитний писав у 1926 році в паризькому „Тризубі", що „невідомо, чи прізвище Илько Борщак одповідає дійсній особі, чи, може, ця особа могла б з однаковим правом підписуватися і И.Баршах".

З огляду на це, досить дивно виглядає його вислів в листі до свого колеґи, видатного історика українського права Лева Окіншевича. Розмірковуючи над питаннями віри, І.Борщак, між іншим, зазначав: „...Сам я народився, є і залишуся православний". Адже хрестився він в свідомому віці і не міг не знати, хто він за походженням. Знаємо людей, які в гімназійні роки починали писати, вести щоденники тощо. Чи не хотів І.Борщак зберегти таємницю свого походження? Мені здається, що так. Але тоді зовсім вже дивна його реакція на повідомлення Л.Окіншевича про єврейське походження матері Дмитра Дорошенка. „Я теж не знав,- писав І.Борщак,- що мати Д.І. була єврейка, що зрештою нічого, очевидячки, саме в собі не визначає. Але дійсно дивно, чому Д.І сховав це від так званого „громадянства"! На цьому місці зазначу, що цей факт був оприлюднений у спогадах Володимира Дорошенка і не є підтверджений документально. Але річ не в тім. Адже сам Ілько Борщак мав єврейську маму і тата і принаймні не афішував цього. Щоправда, далі в листі він „виправдовує" Д.Дорошенка: „Властиво кажучи, цей факт не стільки принижує Д.І. (з вовками жити, з вовками вити), як це „громадянство", що до нього я завжди ставився з великою резервою, щоби не сказати більше...".

Після Другої світової війни І. Борщак продовжував наукову і видавничу діяльність. Коли у 1949 р. з ініціятиви Івана Бучка був заснований Архів української еміґрації, він став його директором. У 1949-53 роках видавав у Парижі науковий журнал „Україна" з численними власними статтями і матеріялами. Без перебільшення, цей журнал був одним з найкращих наукових періодиків української діяспори. Можна припустити, життя і стосунки І.Борщака в еміґрантському середовищі не були безхмарними. В приватному листі до згадуваного Л.Окіншевича, з яким він мав в 50-их роках минулого століття жваве листування, зізнавався: „Скільки я виніс в еміґрації нападів і образ (тепер уже менше, принаймні, менше робиться відкрито!), але не звертав на це жодної уваги, маючи на увазі тривке, що залишиться". В іншому листі з гіркотою писав, що йому знайоме звинувачення в „зраді" та малому „патріотизмові". Між тим, І.Борщак був високопорядною і чуйною людиною. Намагався в міру сил допомогти колеґам-вченим переїхати до Франції. Залучав їх до співробітництва в своєму журналі, виплачуючи гонорари, які були своєрідною фінансовою підтримкою. Постійно запитував про хворого історика Б.Крупницького, якого не знав особисто. Заопікувався Юрієм Шевельовим. І.Борщак, за його словами, мав „слабість" до нього. Коли Ю.Шевельов у 1951 р. був у Парижі, то часто ночував у нього. І.Борщак ввів видатного в недалекому майбутньому мовознавця до кола французьких славістів.

Видатний український історик Дмитро Дорошенко писав в приватному листі, що Борщак – дуже цікава людина, і жалкував, що його землячки не дали йому оказії познайомитись з ним, коли він був в Парижі. „...Він цікавить мене не своєю політикою, - зазначав Д.Дорошенко, - а лише як людина з науковими інтересами і – безумовно талановита". Ілько Борщак був дійсним членом Наукового Товариства ім.Т.Шевченка. А коли постала Українська Вільна Академія Наук, видатний український історик Олександер Оглоблин заопікувався прийняттям його в дійсні члени УВАН.

Незадовго до смерти І.Борщак передав свій особовий і науковий архів до Архіву української еміґрації, що зберігається при Інституті східних мов і цивілізацій у Сорбонському університеті. Дещо з його матеріялів повернулися до наукових установ в Україну.

Помер Ілько Борщак 11 жовтня 1959 року в Парижі. Україна була його любов'ю, і все своє еміґрантське життя він присвятив вивченню її історії, розповсюдженню знань про Україну у Франції. По суті, до кінця життя він був найбільшим вченим-гуманітарієм української діяспори в цій країні. В останні роки в Україні перевидані деякі важливіші його праці, з'явилися гасла в довідниках тощо. Проте не маємо ще докладної наукової біографії видатного вченого і громадсько-політичного діяча. І як на мене, написання її колеґами-істориками було б тривалим відзначенням одного з найталановитіших українських істориків XX ст., яким був Ілько Борщак.

Григорій Курас,
УВАН у США
Ню-Йорк

У квітні - відзначення 40-річчя УІТ

У квітні 2005 році відзначатиметься 40-ліття Українського Історичного Товариства (УІТ). Сорок років тому професори Любомир Винар, нинішній голова Світової наукової ради при Світовому конґресі українців, і Олександер Оглоблин, президент і почесний президент УВАН, у співпраці з іншими істориками ініціятивної групи заснували УІТ, яке в короткому часі згуртувало істориків і дослідників допоміжних історичних наук в діяспорі. Сьогодні 15 осередків УІТ ім. М. Грушевського діють в Україні. Довголітнє видання „Українського історика" спричинилося до об'єднання українських вчених в Україні та на Заході. Головним завданням УІТ була і є об'єктивна реконструкція історичного минулого українського народу. УІТ видає серійні видання: „Історичні монографії", „Епістолярні джерела грушевськознавства", „Мемуаристика", „Історіографічні студії" та інші. В 1980 році УІТ видало перший „Історичний атлас України". У 2003 році УІТ стало ініціятором і організатором, у співпраці з іншими науковими товариствами й українськими університетами, міжнародних конґресів істориків, що відбуваються раз в чотири роки в Україні.

Товариство тісно співпрацює з Науковою радою СКУ й іншими науковими установами в Україні та діяспорі. Сьогодні УІТ є патроном історико-меморіяльних музеїв Михайла Грушевського у Києві та Львові, недавно утвореного Інституту дослідів української діяспори при Національному університеті „Острозька академія". Закликаємо українську громадськість діяспори й України гідно відзначити довголітню діяльність УІТ і його тривалий вклад в розбудову української історичної науки і національної культури.

За Президію Наукової ради СКУ: проф. **Любомир Винар** (США), проф. **Ася Гумецька** (США), заступник голови, проф. **Аркадій Жуковський** (Франція), проф. **Стефан Козак** (Польща), , о. проф. **Олег Кравченко** (Канада), проф. **Осип Мартинюк** (США)

17 лютого 2004 року

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у вічність 8 березня 2004 р., по довгій і тяжкій недузі, наша найдорожча
МАМА, СЕСТРА і БАБУСЯ

бл. п.

МАРТА ОЛЕСНИЦЬКА ЦИМБАЛІСТА

з дому ВАЛЬНИЦЬКА

Найщиріші слова подяки складаємо родині, приятелям та знайомим за співчуття – особисті, листовні чи телефонічні, які піддержували нас у нашому смутку.

Складаємо найсердечнішу подяку о. Тарасові Лончині за постійну духову опіку, за денні відвідини в останніх днях у лікарні, за Панахиди і Похоронні Відправи, та за відпровадження бл. п. Марти в останню дорогу до місця спочинку на цвинтарі.

З глибини душі дякуємо о. Маркові Гірняку, що потрудився і здалека приїхав, щоб сослужити з о. Тарасом на цвинтарі, та попрощатися з бл. п. Мартою. Рівнож сердечно дякуємо за святі Літургії.

Щиро дякуємо дякові Петрові Крулеві за молитовний спів під час похоронних відправ.

Наша безмежна вдячність Вірі Криворук за її теплу та дбайливу опіку в останніх двох роках життя Покійної.

Складаємо найщирішу подяку всім рідним, приятелям і друзям, які прибули на похоронні відправи, щоб помолитися за спокій душі бл. п. Марти, щоб виказати свою любов і пошану, та віддати останній поклін. Щиро дякуємо за зворушливі слова на тризні після похорону. З глибини душі дякуємо усім за молитви, св. Літургії за спокій душі Спочилої, чудові квіти, та щедрі пожертви, якими вшанували пам'ять Покійної.

Вибачаємось, якщо кого оминули, але в хвилинах болю розлуки, невимовно тяжко все сприйняти.

НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ ЖЕРТВУВАЛИ:

62-ий відділ Союзу Українок Америки; 78-ий відділ Союзу Українок Америки; родина Боднарук в Польщі; В. Балабан; д-р О. Данко; д-р М. Фішер-Слиш; Ю. і М. Галущинські; М. Гірняк (на серію св. Літургій); о. М. і А. Гірняки; д-р Я. і д-р Х. Раковські; І. і В. Вальницькі; д-р І. і М. Воєвідки.

ЧУДОВІ КВІТИ ПРИСЛАЛИ:

Р. і І. Боднаруки, М. Гірняк; А. і М. Галяревичі з родиною; д-р Я. і д-р Х. Раковські; Р. і М. Слоневські з родиною; д-р І. і М. Воєвідки; К. і Т. Воєвідки; внуки – Ю. і Д. Кузьмичі.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ-ЙОРКУ:

1,000 дол. К. Кузьмич;
500 д-р І. і М. Воєвідки;
300 О. і М. Качмарські;
по 250 Р. і І. Боднаруки, Я. і В. Криштальські, Д. Кузьмич, Ю. Кузьмич;
по 200 В. Кузьмич, М. і Е. Сидораки;
по 150 Л. Г. і М. Білинські, Р. і М. Слоневські;
по 100 Н. і М. Базарки, Т. Бень, Ю. і І. Хухри, І. і Л. Декайли, Т. Дзівак, д-р М. Фішер-Слиш, А. і М. Галяревичі, д-р Б. і У. Глинські, М. і О. Гнатейки, д-р Т. і О. Ґунчаки, Е. і Л. Яросевичі, д-р Я. і Я. Панчуки, д-р В. Петришин, д-р Ю. і М. Саї, Д. Самотулка, І. і У. Сосі, Dr R. Spodak, Х. Шепелява, М. Шуст, д-р Н. і М. Терлецькі, Р. і д-р О. Трешньовські, І. і Т. Вітковицькі;
по 50 Д. Байко, А. і Л. Бігуни, Я. Бігун, А. Бойчук, М. і Л. Чолгани, І. і Н. Головінські, Оксана Городецька, Ольга Городецька, д-р І. і д-р Н. Коропецькі, М. і О. Коропецькі, Я. Кришталович, д-р Р. і М. Леґецкіси, Н. Нагірна, Ю. Олесницький, Б. і К. Пащини, А. і К. Рощаковські, М. і Н. Возняки;
по 30 А. Книш, Т. і О. Кольці;
25 M. & P. Salapka.

НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ЦЕРКВИ СВ. ТРОЙЦІ В СИЛВЕР СПРІНҐ:

по 500 дол. К. Кузьмич, д-р Я. і д-р Х. Раковські;
по 100 Р. і І. Боднаруки, І. і Н. Ґавдяки, В . і О. Леви, д-р М. і д-р К. Раковські, І. і В. Вальницькі;
по 50 О. і Л. Білоуси, д-р Д. і Л. Фонтани, д-р М. і І. Ільчишини, І. і Ж. Кебузинські, О. Козак, В. і М. Лиско, М. Раковська, О. і Д. Слоневські, О. і В. Звадюки;
по 25 А. Ґавдяк, д-р Я. І Б. Ґелети, д-р А. і Х. Грушкевичі, О. і І. Зинюки;
по 10 Е. Процінська, Т. Яцінська.

НА ІКОНОСТАС В ЦЕРКВІ СВ. ТРОЙЦІ В СИЛВЕР СПРІНҐ:

по 100 дол. Р. і Г. Петренки, Ю. і А. Петренки.

Щиросердечна подяка всім добродіям.
Нехай Милосердний Господь обдарує Вас своїми ласками і щедротами.

дочка – КСЕНЯ КУЗЬМИЧ
внуки – ЮРІЙ і ДАНИЛО

Св. п. Оля Жовнірчук-Лехнюк

(1919–2003 р.)

Вже майже рік, минув як відійшла від нас у вічність гарна і добра людина, а передовсім українська патріотка Оля Лехнюк. Залишила вона в смутку родину Лехнюків та добрих приятельок, які її любили і нею опікувалися під час її хвороби.

Народилася Оля Лехнюк 16 жовтня 1919 року в місті Буську, коло Львова, в родині Василя Жовнірчука і Анни Вороновської. Була найстаршою в родині, в якій, крім неї, були ще сестра Ярослава та брат Іван, які після Другої світової війни були репресовані і вивезені в Сибір. В Буську закінчила школу, а потім навчалась на курсах у Крайовому товаристві „Сільський господар" у Львові, яке закінчила з добрим успіхом. Пізніше працювала на пошті в Буську і Львові, а в липні 1944 року, коли зближалася совєтська навала, Оля Лехнюк була змушена покинути рідну хату та податися на працю в Німеччині, де пробула 6 років.

В 1950 році виїхала до США на запрошення своєї приятельки і шкільної подруги з Буська Ірени Ільків. Приїхавши до Чикаго, свою першу працю розпочала у фірмі „D-r Scholl", а пізніше працювала в „Oscar Meyer". Згодом закінчила курси книговедення і знайшла працю в „Scott Foresman", де працювала 24 роки, аж до виходу на пенсію в 1982 році.

В 1956 році Оля вийшла заміж за Ярослава Лехнюка, який працював при направі музичних інструментів. З ним вона прожила щасливо 19 років, але, на жаль, серцева хвороба забрала його. Після смерти чоловіка Оля Лехнюк дальше працювала і більше присвячувалася добродійній діяльності. Вона помагала своїм рідним, які повернулися із заслання, аж до їх смерти в Україні.

В Чикаго належала до Сестрицтва пресвятої Богородиці, а також допомагала у парафії св. Володимира і Ольги і була членом Контрольної комісії парафіяльної ради. Покійна була довголітньою членкинею 12-го Відділу Українського Золотого Хреста. Залюбки приходила на патріотичні імпрези й академії, на сходини і цікаві доповіді при Осередку НТШ в Чикаго.

Останніми роками вона хворіла, а в 2001 році перейшла тяжку операцію і померла 4 грудня 2003 року. Під час її хвороби нею опікувалися її приятельки Марійка Юревич, Галя Томашевська та інші. Свій скромний спадок розділила і залишила своїм приятелям, церквам в Україні і в Чикаго, зробила щедрий даток на видавничий фонд Осередку НТШ-А в Чикаго, за що ми їй сердечно дякуємо. Швагер Я. Лехнюк з родиною та приятелі справили покійній гарний і достойний похорон, де Орися Гарасовська попрощала покійну від Сестрицтва, а Наталія Іванів – від УЗХ.

В першу сумну річницю смерти св. п. Олі Лехнюк була відправлена поминальна Служба Божа і Панахида в соборі св. Володимира і Ольги, а після того відбулася поминальна тризна в Українському культурному осередку, де добрим словом згадали покійну Нюта Кузик від УЗХ, а Галя Томашевська подякувала приятелям за молитви.

Оля Лехнюк похована поруч могили її мужа Ярослава Лехнюка на цвинтарі св. Отця Миколая. Хай гостинна земля Вашінгтона буде їй легкою, а рідна і вільна Україна, яку вона любила і для якої жила, хай їй сниться.

Вічна і славна їй пам'ять!

Д-р Павло Пундій,
дійсний член та член управи
Осередку НТШ в Чикаго

Зі смутком і великим жалем повідомляємо приятелів і знайомих, що в суботу, 26 лютого 2005 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

ДАНИЛО СЛОБОДЯН

Залишені в смутку:

дружина – АННА
доньки – ОЛЕНКА з мужем ДАНИЛОМ
– РОМА з мужем МИХАЙЛОМ
внучки – КАТЯ, СУЗАННА і ЗОІ
брат – ГРИГОРІЙ з дружиною АННОЮ
кузини – ЕДВАРД і СТЕЛА ПОЛЕВЧАК

Вічна Йому пам'ять!

В пам'ять Покійного родина просить складати пожертви на Патріярший Собор у Києві, Український Музей в Ню-Йорку і Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля через СУА.

Пожертви можна пересилати на адресу:
Anna Slobodian, 4 Divine Rd., Kerhonkson, NY 12446.

Ділимося сумною вісткою, що 12 лютого 2005 р. відійшов у вічність наш найдорожчий і незабутній МУЖ, ТАТО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

ТЕОДОР ШВАБІНСЬКИЙ

нар. 10 липня 1912 р. в селі Конюшків, район Броди, Львівська обл., Україна

Залишив у глибокому смутку:

дружину – СОФІЮ (з дому ВОЛЯНИК)
дочку – ЛІДІЮ ВИРСТУ з чоловіком МАРІЯНОМ
синів – ОСТАПА з дружиною МАРІЙКОЮ
– ОРЕСТА
внуків – ХРИСТИНУ з мужем ЧАРЛС
– МАРКА з дружиною ДЖЕНІ
– ЛЯРИСУ
правнуків – НАТАЛЮ, ГЛІБА, РОМЧИКА
– ЛУКІЯНА і МАҐДАЛИНУ
швагрів – СТЕФАНА ВОЛЯНИКА з дружиною ЕМІЛІЄЮ і родиною
– ВОЛОДИМИРА СТЕЛЬМАХА з родиною
ближчу і дальшу родину в Америці і Україні.

Просимо рідних та приятелів помолитися за душу покійного Теодора.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і знайомими, що в неділю, 30 січня 2005 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ і БРАТ

бл. п.

інж. ЮРІЙ АНТІН НІМИЛОВИЧ

нар. 15 квітня 1921 р. в Тинові, пов. Дрогобич.
Син покійних о. Теодора і Ольги.

ПАНАХИДА відбулася в середу, 2 лютого 2005 р. в похоронному заведенні Музики.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер, 3 лютого 2005 р. в катедрі св. о. Миколая. Похоронений на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго.

Залишені в печалі:

дружина – ЛЮБОМИРА з дому ТУРІВ з дітьми ЛІДОЮ і РОМОЮ з родинами
сестра – ЛЕСЯ
брат – МИРОСЛАВ з дружиною ОКСАНОЮ
родини – НІМИЛОВИЧ, БУЧКЕВИЧ, ПІТУЛЕЙ, КОСТИК ПОПЕЛЬ, НОВАК, ГОЛОВА, МІЩЕНА.

Вічна Йому пам'ять!

Повідомляємо наше членство і українське громадянство, що в СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ МАТЕРІ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

сл. п.

ВАРВАРИ ТИМОФІЇВНИ ЮЩЕНКО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

9 березня 2005 р. о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Просимо прибути якнайчисленніше.

Дорогій Покійній хай буде вічна пам'ять!

Президентові України Достойному ВІКТОРОВІ ЮЩЕНКОВІ і родині складаємо глибокі співчуття.

ВІДДІЛ ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК
ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ В НЮ-ЙОРКУ

30 СІЧНЯ 2005 Р. ВІДІЙШЛА У ВІЧНІСТЬ

св. п.

д-р МАРУСЯ БЕК

нар. 29 лютого 1908 р.

Почесна членка Союзу Українок Америки, Почесна членка СФУЖО, засновниця і Почесна членка 26 відділу СУА Округи Дітройту.

Адвокат, активна у американському і українському політичному житті, працювала для добра і успіху українських жінок і жіночих організацій.

В 40-ий ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
в п'ятницю, 11 березня 2005 р., о год. 9:00 ранку
будуть відправлені
БОГОСЛУЖЕННЯ та ПАНАХИДА
в українській католицькій церкві св. Йосафата
26401 St. Josaphat Dr., Warren, MI.

в п'ятницю, 11 березня 2005 р., о год. 9:00 ранку
буде відправлена **СЛУЖБА БОЖА** в українській православній церкві св. Андрія Первозваного, Київського Патріярхату при вул. Buffalo & Prescott, Detroit, MI.

В неділю, 13 березня 2005 р., о год. 12:00 пол.
по Службі Божій буде відправлена **ПАНАХИДА** в українській православній церкві св. Андрія Первозваного, Київського Патріярхату

Панахиду відслужить Архиєпископ Олександер.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – ОКРУГА ДІТРОЙТ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ дорогого МУЖА

св. п.

ЛЮБОМИРА РОМАНА КУЗЬМИ

буде відправлена

св. ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ

8 березня 2005 р., о год. 10-ій ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й.

Дружина ГАЛИНА зі сестрою

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оцісласька 973-292-9800 #3040*